

- העותרים : 1. **עמותת אל-ספאם**, ע"ר 580607182
- בית ש.א.פ, קומה 21, היצירה 3, רמת גן, 5252141
טל': 03-7774777, פקס': 03-7774770
2. **יוגב עזרא**, ת"ז 313931446
- רח' גואטמאלה 16 דירה 21 ירושלים, 9670523
טל': 054-4685102
- שניהם ע"י עוה"ד איה מרקביץ', מ.ר. 75726 ו/או רחלי אדרי מ.ר. 64835
ו/או אור סדן, מ.ר. 75759 ו/או יערה וינקלט-שליט, מ.ר. 69711
מהתנועה לחופש המידע (ע"ר)
רח' סעדיה גאון 26 (בית העמותות), תל-אביב-יפו 6713521
טל': 050-7599739; פקס: 03-9560359
דוא"ל: office@meida.org.il

- נגד -

- המשיבות : 1. **הנהלת בתי המשפט**
- באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
רח' מח"ל 7, ירושלים, ת.ד. 49333, מיקוד 9149301
טל': 02-5419555; פקס: 02-5419581
2. **בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ** (ח.פ. 520031931)
- רח' המנור 7, חולון 5886105
טל': 03-6262300, פקס: 03-6262209

עתירה מינהלית

[עפ"י סעיף 17 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998]

א. פתח דבר

בפני בית המשפט הנכבד מונחת בזאת עתירה שעניינה שלוש בקשות שהגישה העותרת 1, עמותת אל-ספאם (להלן: "העותרת"), לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק"), ושנענו בסירוב על ידי המשיבה 1, הגם שהמידע המבוקש בהן דרוש לעותרת לצורך קידום מטרה ציבורית שחשיבותה הוכרה על ידי בתי המשפט והכנסת, היא המאבק בתופעת דואר הזבל ("ספאם"). העותרת הבהירה למשיבה 1 שזהו הצורך שלשמו מבוקש המידע, ואת חשיבות האינטרס הציבורי התומך בו, ואף על פי כן השיבה המשיבה 1 את פניה ריקם.

בשלוש בקשות המידע מושא עתירה זו ביקשה העותרת לקבל מידע ציבורי שהמשיבה 1 מסרה לה ולמבקשי מידע אחרים בעבר, מבלי להעלות טענות בדבר פגיעה בפרטיותו של אדם או באינטרסים כלכליים ומסחריים של תאגידים, שלא כבסירוביה לבקשות דנן. אף על פי כן, בנימוקי סירוביה של המשיבה 1 אין דבר להצביע על הטעם המיוחד לשינוי שחל בעמדתה, בין אם יסודו בנתונים חדשים שבעובדה או במדיניות פרשנית חדשה.

בבקשות המידע שנדחו ביקשה העותרת לקבל את רשימת תיקי בית המשפט שבהם הנתבעות הן חברות מסחריות, ובשתיים משלוש הבקשות הוגבלה הרשימה לתיקים מסוג "תביעות ספאם" בלבד. בשתיים משלוש הבקשות ציינה העותרת כי המידע דרוש לה לצורך התנגדות שהעותרת הגישה, בשם הציבור ולטובתו, להסכם פשרה בתובענה ייצוגית שמתנהלת נגד אותן חברות. ככלל, לגבי כל תיק ברשימה התבקשו מספר ההליך והערכאה, שם התובע/ת, סוג התביעה, סכום התביעה וסטטוס התיק (סגור או פתוח).

העותרת תטען שסירוביה של המשיבה 1 לשלוש בקשותיה ניתנו שלא כדין ודינם להתבטל, וזאת מכמה טעמים עיקריים: ראשית, החלטות הדחייה שמסרה המשיבה 1 לעותרת נשענות על הנמקות שמעידות כי החלטות אלה התקבלו בלא שניתן כל משקל לעניין הציבורי שלשמו התבקש המידע, בניגוד לדין. שנית, מההנמקות שהציגה המשיבה 1 לסירוביה עולה שניתנו על יסוד יישום שגוי של סעיפי הסייגים בחוק שבהם נתמכו – סעיף

9(א)3 (פגיעה בפרטיות) וסעיף 9(ב)6 (פגיעה ממשית באינטרסים קנייניים). שלישית, המשיבה 1 שגתה כשנמנעה מלבחון אם ניתן למסור את המידע המבוקש בחלקו או בתנאים, בהתאם להוראות סעיף 11 לחוק. בסופה של עתירה זו יתבקש בית המשפט הנכבד לקבל את טענות העותרים, להורות למשיבה 1 למסור לעותרת את כל המידע הציבורי שסירבה למסור במענה לשלוש בקשותיה, ולמצער – להורות על ביטול החלטות הסירוב של המשיבה 1 ועל קבלת החלטות חדשות תחתיהן, תוך יישום הוראות סעיף 11 לחוק חופש המידע ומתן הנמקות מפורטות ומבוססות כדין.

עוד יתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע שהמשיבה 1 פועלת לפי מדיניות שגויה ומנוגדת לדין כאשר היא פונה לפי סעיף 13 לחוק לצדדים שלישיים שעלולים להיפגע ממסירת מידע מבוקש – היכן שמלכתחילה אין בכוונתה למסרו למבקש המידע. זאת, בשים לב למידע הציבורי החשוב שהמשיבה 1 מחזיקה בנאמנות עבור הציבור, ונוכח האינטרסים הציבוריים והאישיים הרבים והמשמעותיים של מבקשי מידע הפונים אליה, שעלולים להיפגע מהדיחוי שנגרם עקב פניות מיותרות כאלה, כפי שקרה לעותרת.

לצד אלה יעמדו העותרים על חיוב המשיבה 1 בהוצאותיהם בגין הליך זה, לרבות שכ"ט עו"ד ומע"מ כדין.

כל ההדגשות בעתירה זו אינן מופיעות במקור, אלא אם נאמר אחרת.

ואלה נימוקי העתירה:

ב. הסמכות לדון בעתירה

1. לבית משפט נכבד זה הסמכות העניינית לדון בעתירה בהתאם לסעיף 17(א) לחוק חופש המידע ולסעיף 5 ופרט 2 ("חופש המידע") לתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000. הסמכות המקומית אף היא נתונה לבית המשפט הנכבד, בהתאם לתקנה 2 לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין), התשס"א-2000, והיות שהחלטות מושא העתירה התקבלו במשרדי המשיבה 1 בירושלים.

ג. הצדדים לעתירה

1. **העותרת 1**, אל-ספאם, היא עמותה ציבורית רשומה שחרתה על דגלה את מיגור תופעת דואר הזבל (להלן: "ספאם") כמטרה רשמית ועיקרית. מאז היווסדה ב-2015, פועלת העותרת בתחום זה באמצעות הנגשת מידע לציבור, הגשת חוות דעת בהליכים משפטיים והצטרפות אליהם כ"ידידת בית המשפט", מימון ערעורים עקרוניים בנוגעים למשלוח ספאם, הגשת התנגדויות להסדרי פשרה לא ראויים בהליכים ייצוגיים בעניין ספאם, השתתפות בדיונים בכנסת בנושאים הנוגעים לחקיקה בתחום הספאם, ועוד.¹

1/ע תקנון העמותה האחרון, המפרט את המטרות הנ"ל, ואישור ניהול תקין לשנת 2020 מאת רשם העמותות, מצ"ב יחדיו ומסומנים **1/ע**.

2. **העותר 2**, יוגב עזרא, הוא חבר העמותה העותרת 1, ומשמש בה בתפקיד רכז חופש מידע. תפקידו של העותר 2 כולל, בין היתר, הגשת בקשות חופש מידע בשם העותרת 1 מכוח חוק חופש המידע, ובמסגרת זו הוגשו על ידו שלוש בקשות המידע מושא העתירה דנן. הן העותר 2 והן יתר חברי העמותה, לרבות חברי הוועד המנהל של העמותה, פועלים בעמותה בהתנדבות מלאה (ללא שכר), מתוך שליחות ציבורית.

3. **המשיבה 1**, הנהלת בתי המשפט, היא הרשות הציבורית שאצלה נוצר ו/או נמצא המידע שהתבקש בבקשות מושא העתירה.

4. **המשיבה 2**, בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ, היא הצד השלישי שאליו נוגע המידע המבוקש באחת משלוש הבקשות מושא עתירה זו. המשיבה 2 הודיעה על התנגדותה למסירת המידע המבוקש, בעקבות פניית המשיבה 1 אליה לשם קבלת עמדתה בנדון בהתאם להוראות סעיף 13 לחוק. צירופה של המשיבה 2

¹ ר' העמוד "אודות" באתר האינטרנט של העותרת: <https://bit.ly/3n2aNbr>

לעתירה זו נעשה למען הזהירות, ובהתאם להוראות תקנה 6(א) לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין), התשס"א-2000.

ד. הרקע והעובדות הנדרשות לעתירה

5. במסגרת פועלה למיגור תופעת הספאם, פנתה העותרת להנהלת בתי המשפט (להלן: "המשיבה" או "הרשות") בשלוש בקשות המידע מושא עתירה זו. להלן תוצג השתלשלות העניינים העובדתית הנוגעת לכל אחת משלוש הבקשות.

1.1. על בקשות המידע ועל המענה להן

6. ביום 2.6.2020 פנתה העותרת למשיבה 1 בבקשה לפי חוק חופש המידע, לקבלת רשימת תיקי בית המשפט ממערכת נט המשפט, שבהם מופיעה כנתבעת חברת אס.אס.אן יזום ושיווק נדל"ן בע"מ. זאת, לרבות מספר ההליך, הערכאה, שם התובעת, סוג התביעה כפי סיווגה במערכת נט המשפט, סכום התביעה אם צוין שם, וכן אם התיק סגור או פתוח (להלן: "הבקשה הראשונה").

7. על אף שסעיף 7(א), סיפה לחוק מבהיר בלשון מפורשת כי מבקש המידע אינו חייב לציין את הטעם לבקשתו, בחרה העותרת לעשות כן. במסגרת זאת הטעימה כי המידע דרוש לה לצורך הגשתו בתיק תובענה ייצוגית שמתנהל נגד החברה מושא הבקשה הראשונה (ת"צ 19-04-30380²), לשם סתירת טענות שהעלתה אותה חברה בהתייחס להתנגדות להסדר פשרה שהגישה העותרת בתיק זה.

2/ע הבקשה הראשונה על נספחיה מצ"ב ומסומנת ע/2.

8. ביום 8.6.2020 פנתה העותרת למשיבה 1 בבקשה נוספת ודומה לפי החוק, ובה ביקשה מידע בהיקף צר מזה שהתבקש בבקשה הראשונה: הפעם התבקשה רשימת תיקי בית המשפט ממערכת נט המשפט מסוג "תביעת ספאם" בלבד (קרי, תביעות בגין הפרת סעיף 30 לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982), שבהם מופיעה כנתבעת אחת או יותר משלוש חברות: פרי ביצועים בע"מ, קבוצת אלדד פרי בע"מ, וכן אלדד פרי נדל"ן בע"מ. לגבי כל תיק ברשימה התבקשו אותם הפרטים שהתבקשו בבקשה הראשונה, ובנוסף ביקשה העותרת כי לגבי תיקים סגורים יימסר לה גם תאריך סגירתם (להלן: "הבקשה השנייה").

9. גם בבקשה השנייה בחרה העותרת להציג את הטעם לבקשתה, וזה היה דומה לטעם שהוצג בבקשה הראשונה: העותרת הבהירה כי הגישה התנגדות להסדר פשרה במסגרת תובענה ייצוגית נגד שלוש החברות שזכרו בבקשה (ת"צ 18-10-75299³), וכי המידע המבוקש דרוש לה לשם סתירת טענות שהעלו החברות במסגרת התיק, בתגובה להתנגדותה הנ"ל.

3/ע הבקשה השנייה על נספחיה מצ"ב ומסומנת ע/3.

10. ביום 10.8.2020 נמסרו לעותרת תשובותיה של המשיבה 1 בעניין הבקשות הראשונה והשנייה, שתוכן זהה כמעט מילה במילה (להלן: "הסירוב הראשון" ו"הסירוב השני", בהתאמה).

11. בסירוב הראשון והשני גם יחד התבשרה העותרת על כך שפניותיה של המשיבה 1 לפי סעיף 13 לחוק לחברה שזכרה בבקשה הראשונה ולשלוש החברות שזכרו בבקשה השנייה, כצדדים שלישיים שעלולים להיפגע ממסירת המידע המבוקש – לא נענו על ידי מהן; ואף על פי כן, החליטה המשיבה 1 לדחות את שתי הבקשות מכמה נימוקים לקוניים, שלהלן תמציתם:

11.1. נטען שאת המידע הגלוי לציבור מכוח עקרון פומביות הדיון, ניתן לאתר במערכת נט המשפט, ועל כן רכיב זה של הבקשה נדחה על יסוד סייג סעיף 8(4) לחוק: המידע פורסם ועומד לעיון הציבור.

² ת"צ (מחוזי ת"א) 19-04-30380 שלו נ' אס.אס.אן יזום ושיווק נדל"ן בע"מ (מדובר בתובענה ייצוגית שעניינה משלוח הודעות ספאם תוך הפרת הוראות סעיף 30 לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 (להלן: "חוק הספאם")).
³ ר' ת"צ (מחוזי ראשלי"צ) 18-10-75299 חאי"נ' פרי ביצועים בע"מ (מדובר בתובענה ייצוגית שעניינה הפרת חוק הספאם).

11.2. נטען ש"ככל שחלק מהמידע לא מצוי במאגרי המידע", הרי שרכיב זה של הבקשה נדחה על יסוד סייג סעיף 9(ב)(6) לחוק: פגיעה ממשית באינטרס מסחרי, מקצועי או כלכלי.

11.3. נטען לגבי כל אחת משתי הבקשות כי "מהבקשה עצמה עולה כי מדובר באינטרס פרטי גרידא לצורך ניהול הליכים משפטיים ולא עולה כל עניין ציבורי חיוני המצדיק את גילוי המידע".

11.4. לבסוף, נטען שמסירת המידע המבוקש עלולה לגרום לפגיעה בפרטיות של צדדים לתיקים שהתבקשו פרטיהם ושאינם תאגידים, ועל כן הבקשה נדחית גם על יסוד סייג סעיף 9(א)(3) לחוק.

4/ע הסירוב הראשון מצ"ב ומסומן 4/ע.

5/ע הסירוב השני מצ"ב ומסומן 5/ע.

12. ביום 22.6.2020 פנתה העותרת למשיבה 1 בבקשה שלישית לפי החוק, ובה ביקשה מידע זהה למידע שהתבקש בבקשה השנייה: רשימת תיקי בית המשפט ממערכת נט המשפט מסוג "תביעת ספאס" בלבד, שבהם מופיעה כנתבעת המשיבה 2 (להלן: "הבקשה השלישית"). לגבי כל תיק ברשימה התבקשו אותם הפרטים שהתבקשו לגבי התיקים מושא הבקשה השנייה.

6/ע הבקשה השלישית מצ"ב ומסומנת 6/ע.

13. ביום 3.9.2020 נמסרה לעותרת תשובת המשיבה 1 בעניין הבקשה השלישית (להלן: "הסירוב השלישי").

14. במסגרת הסירוב השלישי, נמסר לעותרת שפניית המשיבה 1 לפי סעיף 13 לחוק לחברה הנזכרת בבקשה זו, היא המשיבה 2, נענתה זו הפעם, וכי המשיבה 2 התנגדה לבקשה. על רקע זה, התבשרה העותרת על החלטת המשיבה 1 לדחות את הבקשה השלישית מכמה נימוקים, שרובם זהים לנימוקי הסירוב הראשון והשני, בלשונם ובמהותם, כלהלן:

14.1. שוב, נטען שהמידע הגלוי לציבור מכוח עקרון פומביות הדיון, זמין "במאגרי המידע הקיימים... באתר האינטרנט של הרשות השופטת", ולכן רכיב זה של הבקשה נדחה מכוח סייג סעיף 8(4) לחוק.

14.2. שוב, נטען ש"ככל שחלק מהמידע לא מצוי במאגרי המידע", הרי שרכיב זה של הבקשה נדחה על יסוד סייג סעיף 9(ב)(6) לחוק. אולם, הפעם נטען עוד בהקשר זה, באופן לקוני, כי "צד ג' התנגד למסירת המידע מטעמים שונים ואנו קיבלנו את התנגדותו הרלוונטית אליו לעניין סעיף 9(ב)(6)".

14.3. שוב, נטען שמהבקשה "לא עולה כל עניין ציבורי חיוני המצדיק את גילוי המידע", אלא "כי המדובר באינטרס פרטי גרידא" – אולם, הפעם נטען כי זאת "לצורך ניהול הליכים משפטיים שאתם שוקלים לנקוט נגד חברת בזק" (לשון הסירוב השלישי), טענה שאין לה יסוד בלשון הבקשה השלישית.

14.4. שוב, נטען שמסירת המידע המבוקש עלולה לגרום לפגיעה בפרטיות של צדדים לתיקים שהתבקשו פרטיהם ושאינם תאגידים, ועל כן הבקשה נדחית גם על יסוד סייג סעיף 9(א)(3) לחוק. אולם, הפעם הוצג לטענה זו פירוט נוסף שלפיו, "חשיפת המידע במתכונת המבוקשת... עשויה גם לפגוע בפרטיותם של בעלי הדין, הן בעניין ריכוז ההתדיינות שהם בבתי משפט מסוג התביעות השונות, הן בעניין התביעות עצמן והן בהיבטים נוספים." (כך במקור – הח"מ).

7/ע הסירוב השלישי מצ"ב ומסומן כנספח 7/ע.

2. ד. פניית העותרת למשיבה 1 במכתב מיצוי הליכים בעניין שלושת הסירובים

15. ביום 11.10.2020 פנתה העותרת למשיבה 1, באמצעות ב"כ העותרת החתומה מטה, במכתב בעניין סירוביה של המשיבה 1 לשלוש הבקשות דנן (להלן: "מכתב מיצוי הליכים").

16. במסגרת מכתבה זה שטחה העותרת בהרחבה את טענותיה בנוגע לנימוקים שעליהם ביססה המשיבה 1 את שלוש החלטות הסירוב דנן, ועל יסודן ביקשה מהאחרונה שתשקול מחדש את אותן החלטות. כן ביקשה העותרת מהמשיבה 1 (ולא לראשונה, כפי שיפורט להלן בחלק ד.4.) כי תמסור לה את נימוקי ההתנגדות של המשיבה 2 למסירת המידע שהתבקש בבקשה השלישית, ולמצער, את תמציתם.

17. ואלה עיקרי הטענות שהציגה העותרת במכתב מיצוי ההליכים :

17.1. נטען שהמשיבה 1 יישמה את **סעיף 13 לחוק** באופן שגוי אגב טיפולה בבקשות הראשונה והשנייה : על פי דין, המנגנון שקובע סעיף זה לשם מתן זכות טיעון לצד ג' שעלול להיפגע ממסירת מידע מבוקש, אינו חל היכן שאין בכוונת הרשות להיענות לבקשת המידע בהיעדר התנגדות של אותו צד ג'. דחיית צמד הבקשות הנ"ל חרף אי התנגדותן של החברות שזכרו בבקשות בעקבות פניות המשיבה 1 אליהן לקבלת עמדתן, מעידה שלא היה מקום לפניות אלה מלכתחילה וכי נעשו שלא כדין.

17.2. בהמשך לכך נטען שהפניות לאותן חברות שלא לצורך, פגעו ביעילות הדיונית ובתוך גם בזכויות העותרת, שנאלצה להמתין פרק זמן נוסף ומיותר לקבלת המענה לבקשות הראשונה והשנייה. זאת, על אף שבגוף הבקשות הנ"ל הוטעם שהמידע דרוש לעותרת לצורך הליכים משפטיים תלויים ועומדים, שלממד הזמן תפקיד חשוב בהצלחתם – וזאת לטובת הציבור (כמובהר בהמשך המכתב). להמחשת נקודה זו ציינה העותרת שבגין הדיחוי שגרמו פניות אלה, נכפתה היא לגבש עמדתה לגבי **הסדר הפשרה שהוגש בתיק שלשמו הוגשה הבקשה הראשונה, על יסוד מידע חלקי וחסר**.

17.3. נטען שאת הצגתם של כלל סעיפי הסייגים שבחוק שבהם נתלו שלושת הסירובים, מאפיינת הנמקה חסרה ומנוגדת לדין, ומכאן ששלוש החלטות הסירוב כאחת אינן סבירות ודינן להידחות :

17.3.1. הפניית המשיבה 1 את העותרת ל"מאגרי המידע הקיימים של הרשות השופטת", מעידה שבניגוד לדין החל עליה, להנמקתה הנשענת על סייג **סעיף 8(4) לחוק** לא קדמה כל בחינה מקדימה אם המידע המבוקש בבקשות אכן זמין לעיון הציבור, בהתאם לנטען.

17.3.2. לא הוצג כל בסיס עובדתי להנמקה הנשענת על סייג **סעיף 9(ב)(6) לחוק**. זאת, שעה שהדין החל על המשיבה 1 מחייבה לבחון ולנמק מהי ה"פגיעה הממשית" באינטרס מקצועי, מסחרי או כלכלי שגילוי המידע עלול לגרום לבעל המידע עקב חשיפתו.

17.3.3. ההנמקה הנשענת על סייג **סעיף 9(א)(3) לחוק** אינה מבארת כיצד מסירת קומץ פרטי התיקים שהתבקשו לידי העותרת – ובפרט אלה שעניינם **תביעות ספאם** – עלולה לכאורה לחשוף דבר מה על "ענייניו הפרטיים של אדם", ו/או מדוע אין מדובר ב"פגיעה [בפרטיות] שאין בה ממש" (ר' סעיפים 92 ו-6 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: "**חוק הגנת הפרטיות**"). זאת, גם בהינתן שהנתבעות בתיקים שפרטיהם התבקשו הן תאגידים, שלהם אין זכות מוגנת מכוח חוק הגנת הפרטיות, ונוכח הספק בכך שלתובעים תהיה ציפייה סבירה לפרטיות בנוגע לפרטים הפורמליים המעטים שהתבקשו לגבי התיקים, כשלא ביקשו את סגירת הדלתיים.

17.4. בנוסף, נטען שהמשיבה 1 נתפסה לשגיאה בטענתה החוזרת שלפיה מידע הזמין לעיון במערכת נט המשפט הוא "מידע הגלוי לציבור מכוח עקרון פומביות הדיון", ואילו כל פרטי המידע שהתבקשו ואינם זמינים שם חוסים לכאורה בסייגים שבחוק, מטעם זה בלבד: ראשית, אין כל חפיפה בין היקף תחולת פומביות הדיון (שמשתרעת על כלל התיקים שמתנהלים בדלתיים פתוחות), להיקף המידע הזמין לציבור במערכת נט המשפט. שנית, נקודת המוצא לגבי הזכות למידע לפי החוק היא שיש להתיר את העיון במידע מבוקש, בהיעדר עילה לחיסויו שמעוגנת בסייג מסייגי החוק.

17.5. כן נטען שהמשיבה 1 שגתה בנמקה את שלושת סירוביה בכך שעניינה של העותרת במידע המבוקש הוא בגדר "**אינטרס פרטי גרידא** לצורך ניהול הליכים משפטיים": בהתאם ל**סעיף 10 לחוק** ולהלכה הפסוקה, היה על המשיבה 1 לראות בעניין "פרטי" זה של העותרת במידע – משבחרה לצינון בשתיים מבקשותיה – בבחינת נימוק כבד משקל התומך בהיענות לבקשותיה, ולא בדחייתן.

17.6. עוד נטען שהמשיבה 1 שגתה בקבעה ש"לא עולה כל עניין ציבורי חיוני המצדיק את גילוי המידע", וזאת הן משום שבדין אין יסוד לתנאי שלפיו רק עניין ציבורי, ורק "חיוני", יצדיק מסירת מידע מבוקש; והן משום שבמסירת המידע דן תומך **עניין ציבורי** מובהק, היינו, מיגור תופעת הספאם

באמצעות הליכים משפטיים – ובפרט לגבי הבקשות הראשונה והשנייה, שבהן הובהר שהמידע דרוש לעותרת לעניין התנגדויות שהגישה להסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות, בשם הציבור ולתועלתו.

17.7. לבסוף, נטען שגם אילו התקיים סייג מהסייגים שלתחולתם טענה המשיבה 1, היה עליה לבחון אם ניתן למסור את המידע המבוקש בחלקו או בתנאים, בהתאם להוראות **סעיף 11 לחוק**.

18. יצוין שהעותרת הבהירה במכתב מיצוי ההליכים שאם עד ליום 1.11.2020 לא תקבל תשובה מספקת מצד המשיבה 1 לאמור במכתב – ולו חלקית ובצירוף לוח זמנים סביר למסירת המידע המבוקש – בכוונת העותרת לפנות לערכאות שיפוטיות ללא התראה נוספת.

ד.3. תשובת המשיבה 1 למכתב מיצוי ההליכים

19. ביום 28.10.2020 התקבל אצל הח"מ מכתב קצר מאת המשיבה 1, ולפיו מכתב מיצוי ההליכים הועבר להתייחסות המחלקה המשפטית אצל המשיבה 1, ויש בכוונתה לבחון את הטענות שהעלתה העותרת במכתבה האמור ולהשיבה.

ע/9 מכתבה של המשיבה 1 מיום 28.10.2020 מצ"ב ומסומן **ע/9**.

20. על רקע זה, ראתה העותרת לנכון להמתין פרק זמן נוסף לקבלת תשובת המשיבה 1 לטענותיה בעניין הסירובים, מעבר למועד שציננה במכתב מיצוי ההליכים (1.11.2020). זאת, מתוך התחשבות בנסיבות שנבעו מההגבלות שהוטלו על הציבור בגין הגל השני של מגפת הקורונה ובהשפעתן על עבודת המשיבה 1.

21. בהתאם, ביום המחרת, 29.10.2020, השיבה הח"מ למכתבה האמור של המשיבה 1 בהודעת דוא"ל שבה אישרה את דבר קבלתו, והוסיפה כי בהינתן שסד הזמנים להגשת עתירה מתקצר, העותרת מבקשת לקבל עד ולא יאוחר מיום 15.11.2020 את התייחסות המשיבה 1 לגופן של טענותיה במכתב מיצוי ההליכים.

ע/10 תגובת העותרת מיום 29.10.2020 מצ"ב ומסומנת **ע/10**.

22. ביום 15.11.2020, בהגיע המועד האחרון שבו נקבה העותרת לקבלת תשובת המשיבה 1 למכתב מיצוי ההליכים עובר לפנייה לערכאות, טלפנה אל הח"מ עו"ד יסמין גנדלמן מהמחלקה המשפטית של המשיבה 1. במסגרתן שיחתן הובהר לח"מ שהמשיבה 1 מודעת לכך שבאותו יום חל המועד האחרון שבו נקבה העותרת לקבלת תשובתה, אלא שדרושים לה ימים בודדים נוספים להשלמתה. לפיכך, העותרת התבקשה להמתין פרק זמן קצר כאמור לקבלת התשובה בטרם תעתור, והח"מ הסכימה לבקשה זו בשם העותרת.

23. לבסוף, ביום 22.11.2020 התקבל אצל הח"מ מכתב מהמשיבה 1, המציג בהרחבה את עמדתה באשר לטענות העותרת במכתב מיצוי ההליכים, ומסכם באמרו שלעמדת המשיבה 1, החלטות הסירוב שקיבלה בנוגע לשלוש הבקשות, בדין יסודן (להלן: "**התשובה למכתב מיצוי ההליכים**").

ע/11 התשובה למכתב מיצוי ההליכים מצ"ב ומסומנת **ע/11**.

24. ואלה עיקרי טענות המשיבה 1 בתשובה למכתב מיצוי ההליכים, היכן שהרחיבו מעבר לנימוקי סירוביה:

24.1. לגבי **סעיף 13 לחוק**, נטען שגם היכן שהרשות סבורה שאין מקום להיעתר לבקשה למידע, היא אינה מנועה מלפנות לצדדי ג' לשם קבלת עמדתם, "לצורך קבלת תמונה רחבה ושלמה" וכדי לפרוס בפני המבקש את התמונה המלאה אודות הנימוקים שעמדו בבסיס דחיית בקשתו". על פי הטענה, מלשון הסעיף ודברי ההסבר לו לא נלמד איסור לפנות לצד ג' אף כשאין כוונה למסור את המידע למבקשו, ובפסיקה שנוכחה במכתב מיצוי ההליכים לא מצאה המשיבה 1 ביסוס לטענות העותרת בנדון, "אלא אף ההיפך מכך" (הכוונה לעע"ם 49/16 רגב נ' דרוקר (פורסם בנבו, 10.2.2016) ולעע"ם 11120/08 התנועה לחופש המידע נ' רשות ההגבלים העסקיים (פורסם בנבו, 17.11.2010) – הח"מ).

24.2. לגבי סייג **סעיף 9(א)(3) לחוק**, הובהר שהחשש לפגיעה בפרטיות שמתעורר בעניין הבקשות דנן "הוא לפגיעה בפרטיות הצדדים והגורמים להליכים המשפטיים [קרי, בעלי הדין ובאי כוחם – הח"מ]".

- 24.3. בהמשך לכך נטען ש"ריכוזו של המידע המבוקש בפילוחים הקונקרטיים המבוקשים", עולה כדי פגיעה בפרטיותם של בעלי הדין ובאי כוחם, משני טעמים:
- 24.3.1. נטען ש"פרסום" שמות צדדים להליכים משפטיים "על-פי הפילוחים המבוקשים" בבקשות דן, "אינו חוסה תחת עקרון פומביות הדין" כפי שזה מוגשם באמצעות פרסומן של החלטות שיפוטיות" ו"אינו בגדר מידע פומבי המונגש לציבור".
- 24.3.2. נטען ש"המידע המבוקש בפילוחים המסוימים, ובכלל זה, בסוגי תביעות וסוגי נתבעים מסוימים, מהווה פגיעה בפרטיותם [של בעלי הדין – הח"מ], הן בעניין ריכוז ההתדיינות שלהם בבתי-משפט בסוגי התביעות השונות, הן בעניין התביעות עצמן, הן באשר לבחירת הגורם הנתבע בהליכים השונים, והן בהיבטים נוספים".
- 24.4. לעניין זה הפנתה המשיבה 1 לפסק הדין בעניין עת"ם (מינהליים י-ם) 44352-05-15 **אלעזרה נ' הנהלת בתי המשפט** (פורסם בנבו, 14.1.2020) וטענה שלטעמה, האמור בו מתקיים גם בנסיבות דן (יובהר כי העותרת חולקת על כך מכל וכל וכי עניין זה יבואר בהרחבה בפרק הטיעון המשפטי).
- 24.5. כן נטען שבהתאם לפסיקה, "בעידן הטכנולוגי בו הנגישות למידע היא גבוהה וקלה", יש להביא בחשבון את האפשרות להצלבת המידע שיימסר עם מידע אחר הקיים ברשות מבקש המידע, בעת בחינת האפשרות שמסירת המידע תגרום לפגיעה בפרטיותו של אדם.
- 24.6. לגבי סייג סעיף 9(ב)(6) לחוק, נטען שסייג זה נכלל בסייגי סעיף 9(ב) לחוק, שבהתקיימם "קבע המחוקק, כי לרשות נתון שיקול הדעת האם להיענות לבקשה", אם לאו.
- 24.7. בהמשך לכך נטען שהגם שחלק מהחברות מושא הבקשות דן "לא הגיבו באופן אקטיבי" לפניות המשיבה 1 לקבלת עמדתן לפי סעיף 13 לחוק, "הרי שלא ניתן להסתפק בכך כשיקול בלעדי", שכן מסירת המידע עשויה לפגוע באינטרסים שונים ובכללם גם אלה של אותן חברות.
25. להשלמת התמונה, יצוין שבתשובה למכתב מיצוי ההליכים לא חזרה המשיבה 1 על טענותיה בדבר תחולת סייג סעיף 8(4) לחוק כעילה לסירוביה דן, ובדבר היות עניינה של העותרת במידע המבוקש בגדר "אינטרס פרטי גרידא" שכביכול, לא מצדיק את מסירתו. בד בבד, מתשובה זו נעדרה כל התייחסות לטענות העותרת באשר לעניין הציבורי המובהק שתומך בהיערות לבקשותיה, ובאשר לפגמים המהותיים שנפלו בהחלטות הסירוב בעניין יישומם הראוי (אם בכלל) של סעיפים 10 ו-11 לחוק, כעולה מההנמקות שניתנו להן.
- 4. ז. על הבקשה לקבלת נימוקי התנגדותה של המשיבה 2 למסירת המידע הנוגע אליה**
26. ביום 6.9.2020, בסמוך לאחר קבלת הסירוב השלישי, פנתה העותרת למשיבה 1 בבקשה לקבלת העתק של עמדתה המתנגדת של המשיבה 2 למסירת המידע הנוגע לה, שאליה מפנה הסירוב השלישי.
- ע/12** פניית העותרת לקבלת עמדתה המתנגדת של המשיבה 2 והתכתובת בין העותרת למשיבה 1 בעניינה, מצ"ב יחדיו ומסומנות **ע/12**.
27. ביום 10.9.2020 התקבלה תגובת המשיבה 1 לפנייה הנ"ל, שלפיה בכוונת המשיבה 1 לפנות למשיבה 2 "כצד ג' בהתאם לסעיף 13 לחוק" – היינו, באמצעות המנגנון הסטטוטורי שלפיו רשות השוקלת מסירת מידע שלעמדתה, עלולה לפגוע בצד שלישי, תודיעו בכתב על זכותו להתנגד לכך בתוך 21 ימים, ואם עשה כן והתנגדותו נדחתה, המידע יימסר רק בחלוף 45 ימים שנתונים לו לעתור על ההחלטה (ר' **ע/12**, בעמ' 85).
28. ביום 25.10.2020, כ-45 ימים לאחר מכן, התקבל אצל הח"מ מכתב מהממונה על יישום חוק חופש המידע אצל המשיבה 1, הגב' שרון סבן-ספראי. במכתב זה נאמר, בין היתר, כי באשר למבוקש במכתב מיצוי ההליכים לעניין קבלת נימוקי התנגדות של המשיבה 2 לבקשה השלישית, ולמצער, **תמציתם** – "אשיב שפנייה זו עדיין מטופלת על ידינו ואף פנינו לחברת בזק בנושא לקבלת עמדתם כצד ג'. מענה מטעמנו יישלח לעמותת אל-ספאם עם סיום הטיפול בבקשה" (ר' **ע/12**, בעמ' 86).

29. למחרת, 26.10.2020, התקבל אצל העותרת מכתב בעניין מסירת נימוקי ההתנגדות של המשיבה 2 מאת הגב' עינת צבאג מהיחידה לחופש המידע של המשיבה 1, שבו נאמר: "ברצוני לעדכן שצד ג' מסר לנו את עמדתו שבעקבותיה פנינו אליו לקבלת הבהרה. לאחר קבלת עמדתם, תאזן הרשות את האינטרסים ותשקול עמדתה. לידיעתכם, 21 הימים האמורים, לא יבואו במניין הימים הקבוע למתן תשובה לבקשה." (ר' ע/12, בעמ' 87).

30. יצוין שמדברים אלה עולה כי המשיבה 1 **שגתה** בהפעילה את מנגנון הפנייה לצד ג' לפי **סעיף 13 לחוק**, אך לצורך מתן זכות טיעון למשיבה 2 עובר למסירת נימוקי התנגדותה לידי העותרת. בכך בחרה הרשות לטפל בבקשת העותרת לקבל את עמדתה המתנגדת של המשיבה 2 כאילו הייתה בקשה חדשה למידע לפי החוק, שכביכול מצדיקה פנייה למשיבה 2 לפי סעיף 13 לעניין "בקשה חדשה" – זו על כל המשתמע מכך לעניין מניין הימים שקובע החוק למתן מענה לבקשתה ה"חדשה" של העותרת.

31. העותרת התייחסה בקצרה לשגגות אלה של המשיבה 1 בתגובה ששלחה הח"מ בשם העותרת ביום 29.10.2020, במענה למכתב שהתקבל יום קודם לכן מעו"ד גנדלמן מהמחלקה המשפטית של המשיבה 1, כאמור בפס' 19 לעיל (ור' גם ע/9). במסגרת תגובתה זו ציינה הח"מ כלהלן (ר' ע/10):

"להסרת הספק, אבקש להבהיר שהאמור... בעניין פנייתכם לחברת בזק בנוגע למסירת נימוקי התנגדותה (שכבר מצויים ברשותכם) לידי אל-ספאם, לא מעלה ולא מוריד לעניין המועד להגשת עתירה בעניין סירובכם לבקשה הנוגעת לתיקי התביעות שהוגשו נגד בזק.

במאמר מוסגר, יובהר שהמועדים הקבועים בסעיף 13 לחוק לא נוגעים לפנייה חוזרת לצד ג' לשם קבלת עמדתו בנוגע למסירת נימוקי התנגדותו – שכבר נמסרו לרשות – לידי מבקש המידע".

32. רק ביום 2.12.2020, בחלוף כמעט **שלושה חודשים** מעת שפנתה העותרת למשיבה 1 בעניין קבלת עמדתה המתנגדת של המשיבה 2 למסירת המידע מושא הבקשה השלישית, התבשרה העותרת על החלטת המשיבה 1 להיענות לבקשתה בחיוב ולמסור לה את העמדה המבוקשת (ר' ע/12, בעמ' 88).

33. ברם, במסגרת מכתב זה הובהר לעותרת שעמדת המשיבה 2 לא תימסר לה בטרם חלוף 45 הימים שכביכול נתונים למשיבה 2 להגשת עתירה על החלטה זו, אלא אם תודיע זו קודם לכן, בכתב, שהיא מוותרת על "זכותה" לעתור, שאז תימסר העמדה עם מתן הוויתור, בהתאם להוראות סעיף 13(ג) לחוק, לכאורה.

34. מכל מקום, נכון ליום הגשת עתירה זו טרם נמסרו לעותרת נימוקי התנגדותה של המשיבה 2 למסירת המידע המבוקש בבקשה השלישית, **ולו בתמצית**. בעניין זה יוטעם שהמשיבה 1 לא פירטה בפני העותרת אם התנגדות המשיבה 2 למסירת נימוקי התנגדותה לבקשה השלישית, משתרעת גם על מסירת **תמצית** נימוקיה אלה, או רק על מסירת העתק עמדתה המלאה.

35. עם זאת, העותרת בחרה שלא להוסיף ולהמתין עד לקבלת נימוקי התנגדותה של המשיבה 2, וזאת הן נוכח סד הזמנים להגשת עתירה זו, שמניינו החל עם קבלת תשובת המשיבה 1 למכתב מיצוי ההליכים ביום 22.11.2020; והן מאחר שהמשיבה 2 צורפה ממילא לעתירה זו, נוכח התנגדותה האמורה ובהתאם להוראות תקנה 6(א) לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין), התשס"א-2000.

ד. המידע שהמשיבה 1 סירבה למסור לעותרת נמסר מידיה בעבר במענה לבקשות דומות

36. כאמור ברישא לעתירה זו, שבעבר מסרה משיבה 1 לעותרת ולמבקשי מידע אחרים מידע דומה לזה שמסירתו סורבה במענה לבקשות מושא עתירה זו – מבלי שהעלתה טענות דומות בדבר פגיעה בפרטיותם של הצדדים ובאי כוחם ו/או באינטרסים כלכליים ומסחריים שלהם. כך היה בשני מקרים לפחות שאירעו בשנים האחרונות, כפי שיפורט להלן.

37. ראשית, ביום 10.1.2016 מסרה המשיבה 1 לעו"ד אריאל הולנדר, במענה לבקשה למידע, **רשימה של תיקי בית המשפט בהליכי תביעות קטנות משנת 2015 שבהם הנתבעת היא חברת א.ר. לוגיסטיק נדל"ן בע"מ**. קובץ המידע שנמסר כלל רק את מספרי ההליכים באותם תיקים, בהתאם למבוקש. במקרה זה נמסר

המידע למבקש לאחר שהמשיבה 1 פנתה לפי סעיף 13 לחוק לקבלת עמדתה של החברה הנתבעת בתיקים שפרטיהם התבקשו, **החברה הודיעה שהיא מתנגדת למסירת המידע, והמשיבה 1 דחתה את התנגדותה.**

13/ע הודעת המשיבה 1 לעו"ד הולנדר על הפנייה לפי סעיף 13 לחוק, הודעתה לו על דחיית התנגדותה של החברה, והמענה לבקשה לרבות רשימת התיקים מצ"ב יחדיו ומסומנים **13/ע**.

38. **שנית**, ביום 16.8.2020 מסרה המשיבה 1 לעותרת דכאן, במענה לבקשה למידע, **רשימה של תיקי בית המשפט בתביעות ספאם החל מ-2016 שבהם דנה כב' הרשמת הבכירה יונת הברפלד-אברהם**. קובץ המידע שנמסר כלל את מספרי ההליכים באותם תיקים, סכום התביעה, סטטוס התיק (סגור או פתוח) ותאריך סגירתו היכן שנסגר. הגם שהקובץ לא כלל את שמות התובעים והנתבעים בכל תיק, שהתבקשו אף הם בבקשת העותרת, הבקשה נענתה בחיוב (אף אם באופן חלקי). יוער שבמכתב הנלווה לקובץ נמנעה המשיבה 1 מלציין את עובדת החסייתם של שמות הצדדים, וממילא לא נימקה אותה, בניגוד לחובתה לפי הוראות סעיפים 7(ו) ו-11, סיפה לחוק.

14/ע בקשת המידע של העותרת בעניין רשימת תיקי תביעות ספאם בהם דנה כב' הרשמת הבכירה יונת הברפלד-אברהם, והמענה לה מאת המשיבה 1, מצ"ב יחדיו ומסומנים **14/ע**.

ה. הטיעון המשפטי

ה.1. על האינטרס הציבורי במידע המבוקש לאור תכליות החוק

39. חוק חופש המידע מעגן את זכות הציבור לקבל מידע ציבורי השמור אצל הרשויות השונות. החוק מעגן תפיסה שלפיה יש לאפשר "זרימה חופשית" של מידע מהשלטון אל הציבור. בית המשפט העליון עמד על כך שהחוק נועד לבצר ולהטמיע גישה שלפיה מידע המוחזק בידי רשות ציבורית הוא קניינו של הציבור, ושמור בידיה אך בנאמנות עבורו:

"חובתה של הרשות להעמיד לעיני הציבור את המידע שברשותה נגזרת ממעמדה של הרשות כנאמן, ולענייננו – כנאמן המחזיק במידע בנאמנות בשביל הרשות כולו: '...מידע שרשות הציבור מחזיקה בו אין הוא קניינה של הרשות. קניינו של הציבור הוא. הרשות מחזיקה בו אך בנאמנות עבור הציבור – עבור הציבור ולמען הציבור – וממילא אסורה היא לנהוג בו דרך בעלים משל ירשה אותו מאבותיה'... לא בכדי אמר שר המשפטים כי החוק '...מחייב גם שינוי קונצפטואלי בנשמה של עובד הציבור'".

עע"ם 6013/04 משרד התחבורה נ' חברת החדשות הישראלית, פ"ד ס(4) 60, 75 (2006).

40. דברי המבוא להצעת חוק חופש המידע מתייחסים אף הם לרציונלים ולטעמים שביסוד עקרון חופש המידע, ובהם היותו כלי חשוב למימוש זכויות ואינטרסים אחרים של הפרט והציבור:

"הזכות לקבל מידע מרשויות ציבוריות היא אחת מזכויות היסוד במשטר דמוקרטי. היא תנאי בסיסי להגשמתו של חופש הביטוי ולמימוש זכויותיו הפוליטיות והאחרות של אדם בכל תחומי החיים. נגישות רבה יותר למידע תסייע לקידום של ערכים חברתיים ובהם שוויון, שלטון החוק וכיבוד זכויות האדם, ותאפשר גם בקרה טובה יותר של הציבור על מעשי השלטון."

הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ז-1997, ה"ח הממשלה 2630, 397.

41. בספרות המשפטית מקובלת העמדה שלפיה **מטרתו הראשית של החוק היא לשמש כלי בידי הציבור ולתועלתו, ועל כן הזכות צריכה להתבטא במלוא עוצמתה כאשר היא מיועדת להשגת אינטרס ציבורי**.

(ר' למשל יונתן ארבל ותהילה שוורץ-אלטשולר **מידע רוצה להיות חופשי: הטמעת חוק חופש המידע בישראל** 169 (2008); זאב סגל **הזכות לדעת באור חוק חופש המידע** 187 (2000) (להלן: "סגל").

42. בענייננו, המידע המבוקש בשלוש הבקשות דנן דרוש לעותרת לקידום מטרה ציבורית – היא מיגור תופעת הספאם, שהוכרה על ידי בתי המשפט והמחוקק כ**מטרה ציבורית הגורם לנזקים רחבי היקף** (ר' למשל רע"א 1954/14 **חזני נ' הנגבי**, פס' 2 (פורסם בנבו, 4.8.2014). ר' דברי המבוא להצעת החוק שבעקבותיה נחקק חוק התקשורת (בזק ושירותים) (תיקון מס' 40), התשס"ח-2008, ס"ח 518, הידוע בכינוי "חוק הספאם":

"תופעת ההפצה ההמונית של הודעות פרסומת בלתי רצויות באמצעות רשתות תקשורת (לרבות באמצעות דואר אלקטרוני, הודעות SMS ופקסימיליה), המכונה "spam", הפכה בשנים האחרונות למטרד ציבורי כלל-עולמי, והיקפה מצוי במגמת עלייה חדה. תופעת ה-spam מעוררת בעיות במישורים שונים, ובהן – בעיות של אבטחת מידע, חדירה למחשבים ללא היתר והפצת וירוסים, פגיעה בפרטיותו של המשתמש ברשת והטרדתו, פגיעה בהתפתחותו של המסחר האלקטרוני ופגיעה בעסקים בשל אבדן זמן והשקעת משאבים. תופעה זו מעמיסה עלויות מיותרות על הציבור, ובכלל כך על מפעילי תקשורת (בעלי התשתיות, ספקי אינטרנט וכו'), עסקים, משתמשי אינטרנט פרטיים ורשויות העוסקות באכיפה."

הצעת חוק התקשורת (בזק ושידורים) (תיקון מס' 33), התשס"ה-2005, ה"ח 182, 886.

43. אמצעי מרכזי בידי העמותה לקידום מטרה ציבורית זו הוא ניהול הליכים משפטיים. כאמור בחלק ד.1. לעיל, בבקשה הראשונה והשנייה הציגה העותרת את עניינה במידע המבוקש, בהבהירה כי הוא דרוש לה לצורך הגשתו בתובענות ייצוגיות תלויות ועומדות, ולשם סתירת טענות שהעלו הנתבעות בהן נוכח התנגדויות שהגישה העותרת להסדרי פשרה באותן תובענות. אף שהדבר לא צוין במפורש בבקשה השלישית, מלשון הסירוב לה עולה שהמשיבה 1 לא התקשתה להסיק מנסיבות העניין שהמידע מבוקש אף הפעם לצורך הליכים משפטיים דומים. הצורך האמור הוצג בשלושת הסירובים בלשון המבטלת "אינטרס פרטי גרידא", אך בפועל, פעילותה המשפטית של העותרת מוקדשת כולה לאינטרס הציבור.

44. כידוע, תובענה ייצוגית היא מכשיר המשרת לא רק את עניינם הפרטי של הנפגעים, אלא גם את האינטרס הציבורי – בהרתיעו מזיקים פוטנציאליים מפני הפרת החוק, גם כשמדובר בהפרות "קטנות" (ר' הצעת חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ה-2005, ה"ח 93, 232; סעיף 21(2) לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006; ור' למשל גם ע"א 10085/08 תנובה נ' עזבון ראבי, פס" 21 (פורסם בנבו, 4.12.2011)).

45. במסגרת תובענה ייצוגית, מוסד ההתנגדות להסדר פשרה נועד לתרום ליצירת הליך אדברסרי בשלב אישור הפשרה בהליך, בהינתן "בעיית הנציג", והכל לטובת הגשמת תכלית ההליך, שעניינה באכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו – וזאת, כאמור, לתועלת הציבור (ר' ת"צ (מחוזי ת"א) 44211-05-10 כהן נ' חברת פרטנר תקשורת בע"מ, פס" 28 (פורסם בנבו, 15.7.2014)). בתובענות הייצוגיות שאליהן צורפה העותרת כמתנגדת ושלשמן דרוש לה המידע המבוקש, מוסד זה משמש אותה להבטיח שהסדר הפשרה מקדם את מטרת מיגור תופעת הספאם, וכן מפצה כראוי את חברי הקבוצה בגין נזקם.

46. על יסוד דברים אלה, ונוכח מרכזיות התכלית החקיקתית בדבר מתן כלי להגשמת אינטרסים ציבוריים, ברי שקיים אינטרס ציבורי מובהק במסירת המידע המבוקש לעותרת לצורך הליכים כאמור.

ה. הנמקה כזין היא תנאי לסבירות ולחוקיות החלטה לדחות בקשה למידע

47. בפרשת המועצה להשכלה גבוהה נקבעה הלכה שכיום הינה מושרשת היטב, ולפיה רשות אינה רשאית להסתפק בסירוב לקוני לבקשה למידע, אלא עליה לפרט את הטעמים לכך. זאת, הן כדי לאפשר למבקש המידע לעמוד על טעמי הסירוב ולשקול את מהלכיו, והן על מנת לאפשר לבית המשפט להעביר את סבירות החלטת הרשות תחת שבט ביקורתו – היינו, האם החלטת הסירוב התקבלה תוך בחינת כלל השיקולים הצריכים לעניין, מתן משקל הולם בנסיבות העניין לכל אחד מאותם שיקולים, ועריכת איזון ראוי ביניהם.

(עע"ם 9135/03 המועצה להשכלה גבוהה נ' הוצאת עיתון הארץ, פ"ד ס(4) 217, 250-251 (2006)).

48. באותו מקרה קבע בית המשפט העליון שמכלול שיקולי הרשות בהחלטותיה לדחות שתי בקשות למידע שהוגשו לפניה, היו צריכים לקבל ביטוי בהחלטות סירוב כנדרש, וכי בחירתה שלא לעשות כן פוגמת בסבירות החלטותיה אלה ומצדיקה את ביטולן (שם, בעמ' 252-254).

49. על יסוד הלכה זו ניתן ב-2013 נוהל מס' 3.1 של היחידה הממשלתית לחופש המידע בעניין "דרישות המענה בדחיית בקשת חופש מידע" (להלן: "נוהל ההנמקה"),⁴ שנועד להבהיר את החובות שחלות על משרדי

⁴ נוהל היחידה הממשלתית לחופש המידע 3.1 "דרישות המענה בדחיית בקשת חופש מידע" (23.6.2013) <https://bit.ly/3mXPJTn>

- הממשלה ויחידות הסמך בכל הנוגע לאופן ההנמקה הנדרש בעת דחייה בקשה למידע לפי החוק. יובהר שכיחידת סמך של משרד ממשלתי (משרד המשפטים), **המשיבה 1 מחויבת בקיום הוראות נהלי היחידה**.⁵
50. על פי נוהל ההנמקה, בעת מתן מענה לבקשה למידע הדוחה את הבקשה או מקבל אותה באופן חלקי בלבד, **"על המענה להיות מנומק ולשקף את מכלול השיקולים בגינם החליטה הרשות הציבורית לדחות את בקשת המידע, כולה או חלקה"** (שם, בעמ' 1).
51. בעניין זה קובע הנוהל כי כאשר נדרשת הגנה על אחד הערכים המנויים בסייגי סעיף 9 לחוק, על ההנמקה לדחיי את הבקשה **להתייחס לתוצאות הצפויות מחשיפת המידע, ובתוך כך לפרט כיצד המידע המבוקש חוסה תחת הסייג הקונקרטי, בהתאם ליסוד העובדתי המפורט באותו סעיף** (שם, בעמ' 4-5).
52. נוהל ההנמקה מוסיף וקובע כי מחובת הרשות לכלול במענה הדוחה בקשה למידע – בנוסף לציון סעיף הסייג בחוק שבגיננו נדחתה הבקשה, ולפירוט העילה שבגינה המידע המבוקש חוסה תחת הסייג שצוין – את כל אלה:
- 52.1 **פירוט האינטרסים השונים שהרשות בחנה ואיזנה טרם קבלת החלטתה, ובהם גם האינטרס הציבורי התומך בחשיפת המידע, בין אם עלה מתוך הבקשה ובין אם עלה מנסיבות העניין;**
- 52.2 **הבהרת ההחלטה מדוע, במכלול השיקולים (האינטרסים התומכים בחשיפה מול הערך המוגן בסעיף הסייג בחוק), הוחלט להעדיף את אי-גילוי המידע על פני חשיפתו;**
- 52.3 **הבהרה מדוע נבצר מהרשות להעביר את המידע לידי המבקש באופן חלקי או בתנאים.**
53. מהאמור עד כה מתבאר כבר עתה שההנמקות שהציגה המשיבה 1 לשלושת הסירובים דנן, אינן עומדות בדרישות הדין. זאת, ולו מהטעם שבאף אחד מאותם סירובים – ואף לא בתשובה למכתב מיצוי ההליכים – לא נכללה כל התייחסות לאינטרס הציבורי הברור התומך במסירת המידע לידי העותרת (כמבואר בחלק ה.1. לעיל), וממילא לא הובהר מדוע הוחלט להעדיף את חיסוי המידע המבוקש, נוכח האינטרס הציבורי האמור, הגם שאינטרס זה עולה מנסיבות העניין ואף הוצג בהרחבה במכתב מיצוי ההליכים (ר' ע' 8).
54. בדומה לכך, הן משלושת הסירובים והן מהתשובה למכתב מיצוי ההליכים נעדרת כל הבהרה מדוע נבצר מהמשיבה 1 להעביר את המידע המבוקש לידי העותרת באופן חלקי או בתנאים, והכל בניגוד לדין.
55. לנקודה זו נשוב בהמשך הדברים (ר' חלק ה.6. שלהלן), אך תחילה נפנה להראות כי ההנמקות שהציגה המשיבה 1 לשלושת הסירובים, מעידות שניתנו על יסוד יישום שגוי של סעיפי הסייגים בחוק שבהם נתמכו.

ה.3. תליית הסירובים בסייג סעיף 9(א)(3) לחוק אינה סבירה בנסיבות העניין

56. סעיף 9(א)(3) לחוק מעגן את ההגנה על פרטיותו של אדם במסגרת מתן מענה לבקשה למידע, ולפיו: **"9(א) רשות ציבורית לא תמסור מידע שהוא אחד מאלה:**
- (3) מידע שגילויו מהווה פגיעה בפרטיות, כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 (להלן – חוק הגנת הפרטיות), אלא אם כן הגילויו מותר על פי דין;"
57. סעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות ("פגיעה בפרטיות מהי") מונה 11 חלופות לקיומה של פגיעה בפרטיות, שמהן הרלוונטית לענייננו היא חלופת סעיף 9(2) לו: **"שימוש בידיעה על ענייני הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה"**.
58. אין חולק שבגישה מרחיבה ניתן לומר שכמעט כל נתון שמזהה אדם יכול להיחשב כמופע של הזכות לפרטיות, ובית המשפט העליון כבר הזהיר שאם תינתן הגדרה מרחיבה לביטוי **"ענייני הפרטיים של אדם"** שבסעיף 9(2) לחוק הגנת הפרטיות, **"הרי שההגנה על אינטרסים אחרים הראויים להגנה (דוגמת זכות**

⁵ ר' סעיף ב(5) להחלטה 2950 של הממשלה ה-32 "יישום חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998: הגברת השקיפות ברשויות ציבוריות" (6.3.2011) <https://bit.ly/3puRYPu>; וכן "המעמד של החלטת הממשלה בעניין מסוים כלפי השר המוסמך באותו עניין" הנחיות היועץ המשפטי לממשלה 1.1001 (עדכון אחרון מאי 2020), בסי' 9(א), 9(ה) ו-10 <https://bit.ly/3hwKrx6>; דפנה ברק-ארז המשפט המינהלי כרך א' 227 (2010); ע"מ 9187/07 לוזון נ' משרד הפנים, פסי' 39 לפסק דינו של השופט דנציגר (פורסם בנבו, 24.7.2008).

הציבור לדעת) עלולה להיפגע". מטעם זה, השתרשה בפסיקה הגישה שלפיה יש לפרשו כביטוי מסגרת שאת תוכנו הקונקרטי יש לצקת בהתאם לנסיבות הדברים והקשרם, למטרה שלשמה נדרשת פרשנותו וכן לעוצמת האינטרס שכנגד.

(עע"ם 9341/05 התנועה לחופש המידע נ' רשות החברות הממשלתיות, פס' 23 (פורסם בנבו, 19.5.2009); בג"ץ 844/06 אוני' חיפה נ' עוז, פ"ד סב(4) 167, פס' 20 לפסק דינה של השופטת חיות (2008); עע"ם 7744/10 המוסד לביטוח לאומי נ' מנגל, פ"ד סו(1) 116, פס' 14 לפסק דינו של השופט עמית (2012) (להלן: "עניין מנגל").

59. בהתאם לפסיקה ולהנחית היועץ המשפטי לממשלה מס' 3.1000 בכותרת "חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998", סעיף 9(א)(3) לחוק מפנה לחוק הגנת הפרטיות "על כל הגנותיו וסייגיו המפורטים בו".⁶ זאת, בשים לב גם לחריג המובא בסיפה לסייג סעיף 9(א)(3), ולפיו האיסור על מסירת מידע תוך פגיעה בפרטיות, אינו חל היכן ש"הגילוי מותר על פי דין".

60. מכאן שלצורך תחולת סייג סעיף 9(א)(3) לחוק, לא די בכך שמסירת מידע תהווה פגיעה בפרטיות כהגדרתה בסעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות. תחת זאת, על הרשות להוסיף ולבחון אם מדובר ב"פגיעה שאין בה ממש" במשמעות סעיף 6 לחוק זה; אם בפגיעה יש "עניין ציבורי המצדיק אותה בנסיבות העניין", כלשון הגנת סעיף 18(3) לחוק זה; ואם מדובר במסירת מידע שלפי סעיף 123 לחוק זה, לא תהווה פגיעה בפרטיות מלכתחילה – ובכלל זה היכן שהמידע פורסם ברבים או הועמד לעיון הרבים על פי סמכות כדין (סעיף 23ב(א)), והיכן שניתנה הסכמת האדם מושא המידע למסירתו, לרבות במשתמע (סעיפים 1, 3).

(ר' גם עע"ם 2975/15 הוצאת עיתון 'הארץ' נ' משרד החוץ, פס' 50 לפסק דינה של השופטת ברק-ארז (פורסם בנבו, 6.6.2016) (להלן: "עניין משרד החוץ"); עת"ם 192/07 התנועה לחופש המידע נ' כנסת ישראל, פס' 12-10 (פורסם בנבו, 21.5.2008); עת"ם (מינהליים י-ם) 8257-10-16 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' רשות ניירות ערך, פס' 37 (פורסם בנבו, 18.12.2017).

61. בענייננו, המידע שהתבקש בבקשות העותרת לא כולל אלא קומץ פרטים על תיקים שהחברות הנוכרות בבקשות הן הצד הנתבע בהן: מספר ההליך, הערכאה, שם התובעת, סוג וסכום התביעה, האם התיק סגור או פתוח (ובבקשה השנייה והשלישית גם מועד סגירתו, והכל לגבי תביעות ספאם בלבד).

62. על פני הדברים, קשה לראות כיצד כלל פרטי התיקים האמורים, שאמנם מגלים את שמות התובעים בהם (שחלקם הם אנשים בשר ודם, להבדיל מהחברות הנתבעות)⁷ – עשויים לחשוף דבר מה על "ענייניו הפרטיים של אדם" בנסיבות ובהקשר שלשם התבקש המידע; היינו, לצורך הגשתו בידי העותרת כמתנגדת להסדר פשרה בתובענות ייצוגיות נגד החברות מושא בקשותיה דנו, ולשם סתירת טענות שהעלו שם אותן חברות בהתייחס להתנגדותה; הא ותו לא. משמע, למידע המבוקש ייחשפו רק הצדדים לתובענה המתנהלת נגד אותן חברות, וממילא לא יתגלו בו אלא פרטיהם הפורמליים של תיקי תביעות ספאם.

63. על רקע זה, אף אם ניתן לראות בפרטי מידע אלה, בדוחק, בבחינת "ידיעות על ענייניו הפרטיים של אדם" שמסירתן לידיה עולה כדי פגיעה בפרטיות לפי סעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות (בחורגה מהמטרה שלשמה נמסרו במקור), הרי שפגיעה לכאורית זו אינה חורגת מגדר "פגיעה שאין בה ממש" בפרטיות התובעים בתיקים שפרטיהם התבקשו. זאת, במיוחד לגבי פרטי התיקים מושא הבקשה השנייה והשלישית, שהוגבלו לתביעות ספאם בלבד: הערכאה וסכום התביעה נגזרים מההסדר הסטטוטורי, מספר ההליך וסטטוס התיק אף הם אינם נתונים אינטימיים; מכל הפרטים המבוקשים נותר רק שם התובע – שאמנם מזהה אותו כמי שניזוק מעולת הפצת ספאם ופנה לערכאות, אך אם זהו עניין מ"ענייניו הפרטיים", אין הוא מצוי בליבת הזכות לפרטיות אלא הרחק בשוליה.

⁶ חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 "הנחיות היועץ המשפטי לממשלה 3.1000 (התשס"ג), בס' 10(א) <https://bit.ly/3h4RU6v>.
⁷ ס' 3 לחוק הגנת הפרטיות מגדיר "אדם", לענין סעיפים 2, (...), 23ב (...). – למעט תאגיד; ר' גם עע"ם 1386/07 עיריית חדרה נ' שנירם בע"מ, פס' 22 (פורסם בנבו, 16.7.2012).

64. ניתן אף לתהות אם בתיק שנדון בפומבי תהיה לאדם שיזם תביעה ציפייה סבירה לפרטיות ביחס לפרטי התיק הפורמליים שהתבקשו, לרבות לגבי הפרטים שעומדים לעיון הרבים על פי דין (לשון סעיף 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות); ואפשר שקיימת חזקה שהתובע הסכים מדעת, ולו במשתמע, למסירת הפרטים הפורמליים לגבי תביעתו כשזו מתנהלת בתנאים של פומביות (ר' עניין משרד החוץ הנ"ל, שם ובפס' 59).

65. כך או כך, במסירת המידע המבוקש לעותרת תומך אינטרס ציבורי מובהק, כמובהר בחלק ה.1. לעיל. במצב דברים זה, שעה שמנגד ניצבת פגיעה קלה ביותר בשוליה של הזכות לפרטיות, אם בכלל, הלכה היא שפגיעה זו תיסוג מפני העניין הציבורי במידע (ר' ע"מ 7678/16 דרוקר נ' הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה, פס' 25 לפסק דינו של מזוז (פורסם בנבו, 7.8.2017)).

66. האינטרס הציבורי הברור במסירת המידע המבוקש לעותרת מוביל אף למסקנה שגם לו היה גילוי כרוך בפגיעה בפרטיות בעוצמה החורגת מפגיעה שאין בה ממש, ממילא פגיעה זו חוסה בהגנת סעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות, נוכח העניין הציבורי המצדיק אותה בנסיבות העניין.

67. ואולם, המסקנה שאליה הגיעה המשיבה 1 היא שונה: על פי הנמקתה את סירוביה בעילת סייג סעיף 9(א)(3) לחוק בתשובתה למכתב מיצוי ההליכים, החשש שמעוררות בקשות העותרת, לשיטתה, "הוא לפגיעה בפרטיות הצדדים והגורמים להליכים המשפטיים" – כלומר, חששה הוא לא רק לפרטיות בעלי הדין אלא גם לזו של **באי כוחם**. טענה זו מוקשית בעיני העותרת מאחר שלא התבקש בבקשותיה דבר לגבי המייצגים בתיקים, ודומה שמהצגתה את הצורך שלשמו הוגשו – ניהול הליכים משפטיים קונקרטיים, לטובת הציבור – לא עולה יסוד לחשוד בעותרת שיש לה עניין נסתר כלשהו במייצגים בתיקים, או שתפעל לגילוי זהותם בהצלבה והיסק ממקורות אחרים ו/או תעשה במידע זה שימושים אחרים.

68. את החשש הנתען לפגיעה בפרטיות נמנעה המשיבה 1 מלנמק באמצעות יישום הדין המתווה את בחינת תחולתו של סייג סעיף 9(א)(3) לחוק על נסיבות העניין הקונקרטיים, ותחת זאת הסתפקה באמירות כלליות ומעורפלות. לפי טענתה (ר' ע/11, בפס' 15):

"המידע המבוקש בפילוחים המסוימים, ובכלל זה, בסוגי תביעות וסוגי נתבעים מסוימים, מהווה פגיעה בפרטיותם [של הצדדים להליכים המשפטיים – הח"מ], הן בעניין ריכוז ההתדיינות שלהם בבתי-משפט בסוגי התביעות השונות, הן בעניין התביעות עצמן, הן באשר לבחירת הגורם הנתבע בהליכים השונים, והן בהיבטים נוספים".

69. בין דברים אלה ובין נסיבותיהן של הבקשות דן מתקיימת זיקה קלושה ביותר: ה"פילוחים המסוימים" שהתבקשו בענייננו נוגעים לתביעות שהוגשו נגד חברות ספציפיות שהן **תאגידים**, אשר חוק הגנת הפרטיות לא מכיר באפשרות לפגיעה ב"זכותם" לפרטיות.⁸ ריכוז המידע שהתבקש לפי ה"פילוחים" הנ"ל נועד לחשוף מידע על אותן חברות ועל התביעות שהוגשו נגדן, כפי שהובהר בגוף הבקשות. אם בתוך כך ייחשף מידע אנקדוטלי על התובעים והמייצגים באותן תביעות, ולו במרוכז, לא יהיה בכך כדי לפגוע בפרטיותם מעבר ל"פגיעה שאין בה ממש", וממילא קיים אינטרס ציבורי המצדיק את אותה פגיעה לכאורית בנסיבות העניין. לפיכך, בענייננו אין כל חשש לפגיעה בפרטיות כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות, על כל הגנותיו וסייגיו המפורטים בו – ואין תחולה לסעיף 9(א)(3) לחוק, מכל הטעמים שפורטו לעיל.

70. עיון בתשובה למכתב מיצוי ההליכים מגלה שהמקור לבלבול הוא ניסיונה השגוי של המשיבה 1 ללמוד היקש לענייננו מעניין עת"מ (מינהליים י-18-44352-05 אלעזרה נ' הנהלת בתי המשפט (פורסם בנבו, 14.1.2020) (להלן: "עניין אלעזרה"). הציטוט לעיל מדברי המשיבה מופיע בשינויים קלים בפס' 24 לפסק הדין, אך הגיון הדברים נעוץ בנסיבותיו של אותו מקרה, השונות בתכלית מהנסיבות של בקשות העותרת.

71. בעניין אלעזרה נדון סירובה של הנהלת בתי המשפט (המשיבה 1 בענייננו) לבקשה למידע שהגיש לה עו"ד, לקבלת רשימה של שמות וסוגי הליכים שבהם ייצג עו"ד אחר, שהיה בעבר שותף במשרדו. פרטי התיקים שביקש נגעו לשנים שבהן הלה עבד עמו, ובבקשתו ציין שהמידע דרוש לו לצורך תביעה כספית נגד שותפו לשעבר, שלטענתו הסתיר ממנו מידע על תיקים שבהם טיפל ועל שכ"ט שגבה בגינם, בניגוד להסכם ביניהם.

⁸ שם.

72. בית המשפט קבע שאין עילה להתערב בהחלטת הרשות לדחות את הבקשה על יסוד סעיף 9(ב) (6) לחוק, ובעניין זה ניתן משקל לכך שגילוי המידע יחשוף לעיני העותר מידע מקצועי הנוגע ללב עסקיו של עובדו לשעבר, עו"ד המתחרה בו על אותו קהל לקוחות, ובכך תיגרם לו פגיעה ממשית. בהמשך לכך התקבלה טענת הרשות שלפיה בנסיבות העניין חל גם סעיף 9(א)(3) לחוק: נקבע ש**שמות של צדדים להליכים בפילוח שעניינו זהות הגורם המייצג**, מתחרו העסקי של מבקש המידע, אגב ציון שמות לקוחותיו וסוגי התיקים שבטיפולו, **הם בגדר "עניינו הפרטי"** – ולכן מסירתם לעותר תפגע בפרטיותו.

73. זהו ההקשר שבו נפסק **בעניין אלעזר** כי בנוסף לפגיעה בפרטיות בא הכוח, "חשיפת המידע, במתכונת המבוקשת – קרי, רשימה של כל ההליכים שבהם ייצג המשיב בעלי דין בהליכים משפטיים, אגב פירוט מספר התיק, סוג ההליך ושמותיהם של כל בעלי הדין – עשויה גם לפגוע בפרטיותם של בעלי הדין, הן בעניין ריכוז ההתדיינות שלהם בבתי-משפט בסוגי התביעות השונות, הן בעניין התביעות עצמן, הן באשר לבחירת הייצוג בהליכים השונים, והן בהיבטים נוספים." היעדרות לבקשת המידע של העותר שם הייתה חושפת לעיניו הן את שמות לקוחותיו של מתחרהו, הן את סוגי התביעות השונות שבהן ייצג את אותם לקוחות במשך תקופה של 8 שנים, והן את בחירתם של לקוחות אלה להיות מיוצגים על ידי שותפו לשעבר.

74. לעומת זאת, המתכונת שבה התבקש המידע בבקשות העותרת דן לא תחשוף לעיניה ריכוז של התדיינות של בעלי דין מסוימים על פני תקופה ממושכת, שעלולה לעלות כדי פגיעה בפרטיותו של אדם: כאמור, בעלי הדין שאת ריכוז פרטי התביעות נגדן ביקשה העותרת לקבל הם **תאגידים**. מתכונת קבלת המידע המבוקשת כאן לא כוללת את שמות באי הכוח ולא את "פילוח" פרטי התיקים לפי בא כוח מסוים, וממילא "בחירת הייצוג" של בעלי הדין בתיקים מושא בקשותיה לא תחשוף לעיניה עניין שעשוי להיות מ"עניינו הפרטיים" של בעל הדין או בא כוחו, במובן שהיה רלוונטי להקשר הספציפי של עניין **אלעזר**: מבקש מידע וצד שלישי שהם שותפים לשעבר במשרד עו"ד, שנקלעו לסכסוך והמתחרים על אותו קהל לקוחות.

75. טענה כללית נוספת שהעלתה המשיבה 1 באופן סתמי ומנותק מנסיבות העניין, נוגעת לסכנה המוגברת לפגיעה בזכות לפרטיות "בעידן הטכנולוגי בו הנגישות למידע היא גבוהה וקלה", ולחובה המוגברת הנגזרת שמוטלת על הרשות לבחון את מידת הפגיעה בפרטיות בגין מסירת מידע מסוים אף "בשל הצטברותו למידע אחר", כמצוות סעיף 9(ג) לחוק (ר' ע/11, בפס' 16).

76. העותרת מברכת על כך שהמשיבה 1 מודעת לכובד האחריות המוטלת עליה כנאמן הציבור לגבי הבטחת חיסיון המידע שברשותה, אולם מבקשת להזכיר שזו אינה נופלת מאחריותה כנאמן הציבור בכל הקשור למידע ציבורי שהיא מחזיקה.⁹ אם סברה המשיבה שיש חשש **קונקרטי**, המעוגן היטב בנסיבותיהן של בקשות העותרת, לפגיעה בפרטיותו של אדם עקב הצלבת המידע המבוקש עם מידע ממקורות אחרים, היה עליה לבחון אם ניתן למסרו תוך השמטת פרטים או התניית תנאים בדבר השימוש בו, בהתאם לחובתה הקבועה בסעיף 11 לחוק – ואם מצאה שאין זה אפשרי, היה עליה לפרט ולנמק היטב במה דברים אמורים.

77. הנה כי כן, ההנמקה שבה נתמכים שלושת הסירובים דן בעילה של פגיעה בפרטיות מתעלמת כליל מנסיבות העניין העולות מהבקשות ומהקשרן, ויסודה בהחלה "עיוורת" של הכרעה שיפוטית שניתנה בהקשר שונה בתכלית. מהנמקה זו אף עולה ששלושת הסירובים ניתנו על יסוד יישום שגוי של סעיף 9(א)(3) לחוק, המפנה לחוק הגנת הפרטיות, על כל הגנותיו וסייגיו; וכי החלטות הדחייה הנתלות בסייג זה התקבלו בלא שניתן משקל ראוי לכלל הנתונים והשיקולים שהיה על הרשות לבחון ולאזן בנסיבות העניין. בהתאם להלכה הפסוקה, פועל יוצא הוא שהחלטות אלה אינן סבירות ודינן להתבטל.

ה. לא הוצג כל בסיס עובדתי לתליית שלושת הסירובים בסייג סעיף 9(ב)(6) לחוק

78. סעיף 9(ב)(6) לחוק קובע כך:

"9(ב) רשות ציבורית אינה חייבת למסור מידע שהוא אחד מאלה:

(6) מידע שהוא סוד מסחרי או סוד מקצועי או שהוא בעל ערך כלכלי, שפרסומו עלול לפגוע פגיעה ממשית בערכו, וכן מידע הנוגע לענינים מסחריים או מקצועיים

⁹ יונתן ארבל ותהילה שוורץ-אלטשולר מידע רוצה להיות חופשי: הטמעת חוק חופש המידע בישראל 167 (2008).

79. הפסיקה עמדה על כך שתכליתו של סייג סעיף 9(ב)6 לחוק היא הגנה על צד שלישי מפני פגיעה בעסקיו באמצעות גילוי מידע על אודותיו, וכי מלשונה ברור שהמחוקק כיוון לכך שההגנה המוקנית בה תהא בעלת פרישה רחבה, שתחול לא רק על פרטים שבאים בגדר "סוד מסחרי" אלא גם על אינטרס, זיקה או ציפייה. (ע"מ 10845/06 **שידורי קשת בע"מ נ' הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו**, פס' 69 לפסק דינו של השופט דנציגר (פורסם בנבו, 11.11.2008) (להלן: "**עניין שידורי קשת**").
80. בד בבד, נפסק שלשם ביסוס תחולתו של סייג זה לגבי מסירת מידע מבוקש, לא די באמירה כללית או תיאורטית בדבר הפגיעה המסחרית-כלכלית הצפויה לצד שלישי בשל מסירת המידע, אלא יש להציג הסבר קונקרטי וראיות משכנעות מדוע מדובר ב"סוד מסחרי" או במידע בעל ערך כלכלי, ומהי הפגיעה הצפויה. (ע"א 6576/01 **החברה לייזום מיסודה של סי.פי.אם. בע"מ נ' לירן**, פ"ד נו(5) 817, 823 (2002); עת"מ (מינהליים י-ם) 14037-05-12 **העמותה למען מדע מוסרי נ' יו"ר המועצה לניסויים בבעלי חיים**, פס' 43, 45 (פורסם בנבו, 3.2.2015); ¹⁰ עת"מ (מינהליים י-ם) 59643-11-15 **בר-עידן ייצור ופיתוח בע"מ נ' המשרד להגנת הסביבה**, פס' 56 (פורסם בנבו, 19.9.2016); עת"מ (מינהליים י-ם) 50991-11-19 **שופרסל בע"מ נ' משרד הבריאות**, פס' 31-32 (פורסם בנבו, 24.6.2020); ור' גם נוהל ההנמקה, בעמ' 4-5).
81. בנוסף, בעניין **שידורי קשת הנ"ל** (בפס' 82) נקבע שלשון הסעיף מלמדת שרק פגיעה ממשית באינטרסים של בעל המידע המוגנים בהוראה זו, תצדיק את חיסוי המידע. כן הוטעם שהשאלה מהי אותה "פגיעה ממשית" תיבחן על פי נסיבות כל מקרה, אך ברור שפגיעה שולית או קלת ערך לא תצדיק חיסוי כאמור.
82. בעניין זה העמיד בית המשפט העליון מבחני עזר להערכת מידת הפגיעה האמורה, ולפיהם היכן שמדובר בסוד מסחרי או מקצועי או במידע בעל ערך כלכלי במובן הרישה לסעיף 9(ב)6 לחוק, נדרש חשש סביר לפגיעה משמעותית בערכו של המידע או הסוד עצמו, עקב גילויו; והיכן שמדובר במידע הנוגע לעניינים מסחריים או מקצועיים הקשורים לעסקיו של אדם (לרבות תאגיד¹¹) במובן הסיפה לסעיף, נדרשת פגיעה ממשית במעמד התחרותי של בעל המידע – היינו, מצב בו גילוי המידע יעניק למתחרים של בעל המידע יתרון בלתי הוגן משום שיחשוף בפניהם חולשות ויתרונות שלו (שם).
83. כן נקבע שמידת הפגיעה באינטרסים המוגנים בסייג זה תיבחן לפי מידת מרכזיותו של הסוד או המידע העסקי לגבי עסקיו של בעל המידע, קרי, האם המידע נוגע ללב עסקיו, אם לאו; הן בהתאם למידת ההשקעה שהשקיע בעל המידע בהשגתו או בפיתוחו; והן בהתאם לשאלה אם גולה לצדדים שלישיים, והאם ועד כמה נוקט בעל המידע מאמצים כדי להגן עליו (שם, בפס' 80, 82).
84. טרם יישום דברים אלה על ענייננו, נשוב ונזכיר שבבקשות דנן לא התבקש אלא קומץ פרטים על תיקים שהחברות מושא הבקשות הן הצד הנתבע בהן: מספר ההליך, הערכאה, שם התובע/ת, סוג וסכום התביעה, האם התיק סגור/פתוח (ובבקשה השנייה והשלישית גם מועד סגירתו, והכל לגבי תביעות ספאם בלבד).
85. על רקע זה, קשה להלום כיצד פרטי התיקים האמורים עשויים לחשוף כל סוד מסחרי או מידע הנוגע לעניינים מסחריים שמצויים בליבת עסקיהן של מי מהחברות הנזכרות בבקשות המידע; וקשה אף יותר לשוות כיצד מסירת פרטי התיקים לעותרת תגרום לפגיעה משמעותית בערכו של מידע בעל ערך כלכלי עבור אותן חברות, או תעניק יתרון לא הוגן למתחריהן: להווי ידוע למשיבה 1 שהעותרת אינה מתחרה עסקית של החברות הנ"ל אלא עמותה ציבורית ללא מטרות רווח, וכי המידע דרוש לה לצורך הליכים משפטיים קונקרטיים, ולא על מנת לתת לו פומבי מחוץ לאותם הליכים.
86. אף על פי כן, המשיבה 1 סירבה למסור לעותרת את כלל פרטי התיקים המבוקשים לגבי כל אחת מהחברות הנזכרות בבקשותיה, באופן גורף ומוחלט; ובנמקה את החלטותיה אלה על בסיס סייג סעיף 9(ב)6 לחוק

¹⁰ יצוין שעל פסק דין זה של הוגש ערעור לבית המשפט העליון מטעם בעלי המידע (צדדי ג'), אך בערעורם לא העלו כל טענה בנוגע להכרעות שנגעו לסעיף 9(ח"ב)6 לחוק בפסק הדין מושא הערעור (ר' עע"מ 1704/15 **האוניברסיטה העברית נ' העמותה למדע מוסרי** (פורסם בנבו, 18.7.2017)).

¹¹ ר' סי' 4 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981.

לא הציגה כל תשתית עובדתית לכך שהמידע נופל בגדר אחת או יותר מהחלופות הנזכרות בסעיף, ואף לא הסבר קונקרטי שיבאר מהי אותה "פגיעה ממשית" שגילוי המידע עלול להמיט על אותן חברות.

87. תחת זאת, לביסוס סירוביה על יסוד סייג זה נקטה המשיבה 1 לשון סתמית כלהלן:

"המידע הגלוי לציבור מכוח עקרון פומביות הדיון, הוא מידע שבאפשרותכם להשיג באמצעות... 'נט המשפט'. ככל שחלק מהמידע לא מצוי [במערכת נט המשפט – הח"מ], הרי שאין מדובר במידע הגלוי לציבור אלא במידע הנכלל בגדרי סעיף 9(ב)(6) לחוק, כמידע שהרשות אינה חייבת למוסרו."

ר' ע/4, ע/5 ו-ע/7.

88. נוכח המסגרת הנורמטיבית שנפרסה לעיל, ברי שהנמקה דלה זו אינה מקיימת את דרישות הדין לביסוס תחולתו של סייג סעיף 9(ב)(6) לחוק לגבי מסירתו של מידע המבוקש.

89. יצוין שבתשובה למכתב מיצוי ההליכים (ר' ע/11) הרחיבה המשיבה 1 את טענתה שבסיפה לציטוט לעיל:

"באשר לסייג שעניינו תחולתו של סעיף 9(ב)(6) לחוק, ..., אציין כי הוראות סעיף 9(ב) לחוק, עוסקות במידע שאין הרשות חייבת במסירתו. קטגוריה זו כוללת נסיבות שונות שבהתקיימותן קבע המחוקק, כי לרשות נתון שיקול הדעת האם להיענות לבקשה למסירת מידע."

90. ברם, ההלכה הפסוקה מורה לרשות לפרש בצמצום את סייגי החוק, לרבות הסייגים המנויים בסעיף 9(ב) לו, שלגביהם נקבע כי בעת בחינתם, השיקול העיקרי שיש לשקול הוא העניין הציבורי בגילוי המידע. כאמור לעיל, שיקול עיקרי זה לא קיבל כל משקל בהחלטות הדחייה דן, ככל שניתן להסיק מהנמקתן.

(עניין **שידורי קשת**, בפס' 76; ע"מ 3908/11 **הנהלת בתי המשפט נ' עיתון דה מרקר עיתון הארץ בע"מ**, פס' ז לפסק דינו של השופט (כתוארו אז) רובינשטיין ופס' 52 לפסק דינה של השופטת ארבל (פורסם בנבו, 22.9.2014); ור' גם סגל, בעמ' 199).

ה.4.1. היתלות המשיבה 1 בעקרון פומביות הדיון לביסוס סירוביה בעילת סעיף 9(ב)(6), אינה מסייעת לה

91. למען הסר ספק, יובהר שהמשיבה 1 נתפסה לכלל טעות בטענתה הנ"ל, כאילו מידע הזמין לעיון במערכת נט המשפט הוא "מידע הגלוי לציבור מכוח עקרון פומביות הדיון", ואילו כל פרטי המידע שהתבקשו ואינם זמינים שם נופלים בגדר סייג סעיף 9(ב)(6) לחוק, מטעם זה בלבד.

92. כידוע, חוק חופש המידע מעגן את זכותו של כל אזרח ותושב לקבל מידע מרשות ציבורית "בהתאם להוראות חוק זה" (סעיף 1 לחוק). בהתאם, רשות הסבורה שקיימת עילה מספקת שלא למסור מידע מבוקש, נדרשת לבחון אם עילת הסירוב מנויה בסייגים הקבועים בחוק, וזאת בהתאם ליסוד העובדתי המפורט בכל סייג וסייג, כאמור בחלק ה.2. לעיל (ור' גם עמ' 2 ו-5 לנוהל ההנמקה).

93. על רקע זה, היקף תחולתו של עקרון פומביות הדיון אינו מסייע למשיבה 1 לביסוס סירוביה הגורפים על סייג סעיף 9(ב)(6) לחוק: בהתאם לסעיף 3 לחוק-יסוד: השפיטה, עקרון פומביות הדיון חל על כל הליך שאינו מתנהל בדלתיים סגורות לפי חוק או לפי הוראה שנתן בית המשפט לפי חוק;¹² אלא שהמשיבה 1 אינה טוענת שהמידע מושא בקשות העותרת, כולו או חלקו, נוגע לתיקים שמתנהלים בדלתיים סגורות.¹³

94. תחת זאת, טענתה היא שהמידע המבוקש אינו חוסה בעקרון פומביות הדיון היכן שאינו זמין במערכת נט המשפט. לא זו בלבד שטענה זו אינה רלוונטית לעילת הסירוב לפי סייג סעיף 9(ב)(6) לחוק, כאמור, אלא שהיא שגויה אף לגופה: להווי ידוע למשיבה 1 שהמידע הזמין לעיון הציבור במערכת נט המשפט, רחוק מלהקיף את כלל המידע הקיים בתיקים שמתנהלים בדלתיים פתוחות – שעליהם חל עקרון פומביות הדיון.

95. ממילא, נזכיר שבמקביל לעיגון עקרון פומביות הדיון בחקיקת יסוד, נקבעו בתקנות הסדרים למתן זכות עיון בתיקי בית המשפט, ובלבד שהעיון בהם לא נאסר על פי דין.¹⁴ זכות מקבילה לזו היא הזכות למידע

¹² ר' גם ס' 68(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, שלפיו "בית משפט ידון בפומבי" (להלן: "חוק בתי המשפט").
¹³ שאז היה חל עליה איסור למסור מכוח סייג ס' 9(א)(4) לחוק, שעניינו ב"מידע שאין לגלותו לפי כל דין", בהתאם לאיסור הפרסום שקובע ס' 70(א) לחוק בתי המשפט לגבי דיונים שהתנהלו בדלתיים סגורות (עתיים (מינהליים י-ס) 19-09-16697 **זומר נ' סבן ספראי** (פורסם בנבו, 10.8.2020)).
¹⁴ ר' תקנות 2, 4 ו-5 לתקנות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקים), התשס"ג-2003.

ציבורי לפי חוק חופש המידע, והלכה פסוקה היא שהן לגבי פומביות העיון והן לגבי חוק חופש המידע, נקודת המוצא היא שיש להתיר את העיון במידע המבוקש, בהיעדר טעם מיוחד המונע זאת.

(בג"ץ 9474/00 גל נ' ראש עיריית חיפה, פ"ד נט(3) 714, 718 (2004); בג"ץ 1447/03 תובל ש"י נ' שרת החינוך (פורסם בנבו, 1.11.2004); בג"ץ 5917/97 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' שר המשפטים, פס' 35 (פורסם בנבו, 8.10.2009) (להלן: "עניין האגודה לזכויות האזרח").

96. למעשה, עקרון פומביות הדיון תומך בהיענות לבקשות דנו, ולא בדחייתן. להלן נבאר את כוונת הדברים.
97. בהתאם לפסיקה, פומביות הדיון במובנה הרחב כוללת הן את קיום הדיון באופן הפתוח לציבור והן את פרסום זהות בעלי הדיון, על מנת שכל אזרח יוכל להיחשף להליך המשפטי, בין אם עניינו בהליך הוא אישי ובין אם הוא נובע מכל טעם אחר (בש"פ 2484/05 פרי נ' מדינת ישראל, פס' 4 (פורסם בנבו, 18.7.2005).
98. בנוסף, הלכה היא שמעקרון פומביות הדיון נגזרת זכות העיון, גם אם אין היא חופפת לעקרון זה במלוא היקפה (עניין האגודה לזכויות האזרח, פס' 21).
99. על פי תקנה 2(א) לתקנות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקים), התשס"ג-2003 (להלן: "תקנות העיון"), רשאי כל אדם לעניין ברשימת המשפטים שבמזכירות בית המשפט, שכידוע, כוללת את מספרי ההליכים ושמות הצדדים. תקנה 4 לתקנות העיון מוסיפה וקובעת הסדר שלפיו רשאי כל אדם לבקש לעיין בתיק בית המשפט שהעיון בו לא נאסר על פי דין, לרבות כל המסמכים והמוצגים בו (ר' תקנה 1). בשונה מהזכות למידע לפי חוק חופש המידע, שלשם מימושה לא נדרש המבקש לציין את הטעם לבקשתו (ר' סעיף 7(א), סיפה לחוק), זכות העיון בתיק בית המשפט מותנית בהגשת בקשה מנומקת (ר' תקנה 4(ג)).
100. עם זאת, הספרות המשפטית הצביעה על כך שמבחינה מעשית, תקנות העיון פורשו בפסיקה כך שחובת ההנמקה אינה מציבה רף גבוה למעבר או יוצרת חזקה נגד עיון. כך, נפסק שבעת בחינת בקשה לעיון בתיק, נקודת המוצא היא שיש להתיר את העיון, ועל בעל הדין המתנגד לעיון הנטל לשכנע שאין להתירו. כן נמצא שבפועל, הפסיקה גילתה הבנה ופתיחות גם לבקשות עיון בתיקים שנועדו לשרת אינטרס פרטי – בין לצורך ניהול הליך קשור ובין לצורך ניהול הליך אחר, הדומה מבחינה משפטית לתיק שבו התבקש העיון. (ר' דפנה ברק-ארז המשפט המינהלי כרך א (2010), בעמ' 601-604 וההפניות שם).
101. לעמדת העותרת, אם זהו הדין החל לגבי בקשה למימוש הזכות הנגזרת מפומביות הדיון, לעיון בתיקי בית המשפט, על כל המסמכים והמוצגים הכלולים בהם – קל וחומר שאין מקום להיתלות בעלמא בעקרון פומביות הדיון לשם דחיית בקשות העותרת למימוש זכותה למידע לפי החוק, שבהן התבקש מידע בהיקף צר לאין שיעור, שחלקו אף מפורסם לעיני כולי עלמא בדיוק בשם פומביות הדיון; והכל לצורך ניהול הליכים משפטיים הקשורים לתיקים שפרטיהם התבקשו,¹⁵ בשירות אינטרס הציבור.
102. משנה תוקף ניתן לדברים אלה נוכח העובדה שטענת המשיבה 1 הנתלית בעקרון פומביות הדיון, הוצגה דווקא לביסוס טענתה לתחולת סייג סעיף 9(ב)(6) לחוק לגבי הבקשות דנו. כאמור בפס' 84 לעיל, אחת מאמות המידה הפסוקות לבחינת מידת הפגיעה באינטרסים של בעל המידע העסקי או הסוד המוגנים בגדר סייג זה, נוגעת לשאלה האם ועד כמה נוקט בעל המידע מאמצים כדי להגן עליו.
103. לגבי פרטי התיקים שהתבקשו על ידי העותרת, היכן שמדובר בהליכים הנדונים בפומבי, לחברות הנתבעות עומדת הזכות לבקש את סגירת הדלתיים בהתקיים אחד מהטעמים התומכים בכך לפי דין, ובהם הגנה על סוד מסחרי;¹⁶ אין להן להלין אלא על עצמן אם בחרו שלא לעשות כן, ואף אם עשו כן ובקשתן נדחתה – לציבור הזכות לעיין במידע וסייג סעיף 9(ב)(6) לא עומד להן.¹⁷

¹⁵ קרי, לצורך ניהול התנגדות להסדר פשרה בתובענות ייצוגיות בגין הפרת חוק הספאם, שהוגשו נגד החברות שפרטי התיקים שבהן נתבעו בגין הפרת חוק ספאם, הם שהתבקשו בבקשות דנו (ר' לעיל הי"ש 2 והי"ש 3).

¹⁶ ר' ס' 68(ב)(8) לחוק בתי המשפט.
¹⁷ בהקשר זה יוער שבספרות המשפטית הובעה הדעה שלפיה כל איזון בין עקרון פומביות הדיון לבין זכויות ואינטרסים אחרים, ראוי שיעשה במסגרת ההחלטה המקדמית אם לדון בתיק בפומבי או לקיימו בדלתיים סגורות (ר' יששכר רוזן-צבי ההליך האזרחי 81 (2015)).

104. נוכח כל האמור לעיל, ברי שאין כל יסוד לדחיית בקשותיה בעילת סייג סעיף 9(ב) לחוק, ולו משום שלפי הדין והפסיקה, התנאים לתחולת הסייג כלל אינם מתקיימים בנסיבות העניין.
105. לפיכך, העותרת סבורה שלא התקיימה כל עילה לפניות המשיבה 1 מכוח סעיף 13 לחוק לחברות הנתבעות בתיקים מושא בקשותיה, כצדדים שלישיים שהחוק מגן על אינטרסים קנייניים שלהם שעלולים להיפגע ממסירת המידע; ומשנעשו פניות כאמור, היה על המשיבה 1 לתת לתוצאות שנשאו פניותיה לאותן חברות משקל ראוי בהחלטותיה בבקשות דנו, בהתאם לדין.
106. במסגרת זאת, ראשית, היה על המשיבה 1 לפרט ולנמק מדוע שוכנעה, בנסיבות העניין, בצדקת התנגדותה של המשיבה 2 למסירת המידע שהתבקש בבקשה השלישית על יסוד סייג סעיף 9(ב) לחוק. ההנמקה הדלה שניתנה בסירוב השלישי לתלייתו בסייג זה – בהישען על התנגדות המשיבה 2 בגינו וללא כל פירוט נוסף לביאור הטענה שמדובר במידע שנכלל בגדרי סעיף הסייג – נעדרת כל ראייה להפעלת שיקול דעת באופן עצמאי, סביר ותקין עובר לקבלת החלטת הדחייה.
- (ר' ע"א 6576/01 החברה לייזום מיסודה של סי.פי.אם בע"מ נ' לירן, פ"ד נו(5) 817, 824 (2002)).
107. שנית, היה על המשיבה 1 למסור לעותרת את המידע שהתבקש בבקשה הראשונה והשנייה נוכח אי קבלת התנגדותן של החברות שהמידע נוגע להן במענה לפניות אליהן, ולמצער – להימנע מלבסס את הסירובים לאותן בקשות על סייג סעיף 9(ב) לחוק. החלק הבא יוקדש לדיון בפגם זה שנפל בשיקול דעתה של הרשות, תוך התייחסות לטענות שהעלתה בנדון בתשובתה למכתב מיצוי ההליכים.
- ה.2.4. המשיבה שגתה כשסירבה לבקשה הראשונה והשנייה על יסוד סעיף 9(ב) אף בלא התנגדות צדדי ג'.
108. סעיף 13 לחוק קובע הסדר למתן זכות טיעון לצד שלישי שעלול להיפגע ממסירת מידע שהתבקש לפי החוק. בהתאם למנגנון שנקבע בו, רשות השוקלת מסירת מידע שלעמדתה, עלולה לפגוע בצד ג', תודיעו בכתב על זכותו להתנגד לבקשה בתוך 21 ימים, ואם עשה כן והתנגדותו נדחתה, המידע יימסר למבקשו רק בחלוף 45 ימים שנתונים לצד ג' לעתור על החלטתה, אלא אם הודיע בכתב שוויתר על זכותו לעשות כן.
109. בפסיקת בית המשפט העליון נקבע שככלל, היכן שצד ג' לא הודיע על התנגדותו לבקשה במענה לפנייה מצד הרשות בהתאם למנגנון סעיף 13 לחוק, מחובת הרשות למסור את המידע למבקשו (ר' למשל עניין מנגל הנ"ל, בפס' 10 לפסק דינו של השופט הנדל (2012)).
110. הכלל האמור מתבטא גם בנוהל מס' 6.3 של היחידה הממשלתית לחופש המידע בעניין "פנייה לצד שלישי לפי סעיף 13 לחוק" (להלן: "נוהל צד ג'"),¹⁸ שבהתאם להוראותיו, פניית הרשות לצד ג' בכתב לפי סעיף 13 לחוק, תכלול "הבהרה כי אי הבאת ההתנגדות בפני הרשות במועד שנקבע לכך תוביל את הרשות למסור את המידע למבקש" (שם, בסעיף 6). נזכיר שנהלי היחידה מחייבים את המשיבה 1 (ר' פס' 50 לעיל).
111. לכלל זה ניתן בפסיקה משנה תוקף היכן שעילת הפנייה לצד ג' ע"מ לתת לו הזדמנות להצגת עמדתו עובר למסירת המידע, הייתה החשש לפגיעה ממשית באינטרסים שלו המוגנים בגדר סייג סעיף 9(ב) לחוק.
112. דוגמה מובהקת לכך משמש פסק הדין בעניין עע"ס 10014/16 יש דין נ' המינהל האזרחי איו"ש (פורסם בנבו, 16.5.2019), שבו התקבלה טענת הרשות לפגיעה בצדדי ג' בגדרי סייג סעיף 9(ב) לחוק – ואף על פי כן הפך בית המשפט העליון את פסק דינה של ערכאת קמא, והורה על מסירת המידע המבוקש ביחס לצדדי ג' שלא הגיבו לפניית הרשות לפי סעיף 13 לחוק, למעט אחד שנבצר ממנו להגיב מסיבה רפואית.
113. לעניין זה ר' גם עניין עע"ס 11120/08 התנועה לחופש המידע נ' רשות ההגבלים העסקיים (פורסם בנבו, 17.11.2010) (להלן: "עניין רשות ההגבלים"). במקרה זה אחת מעילות הסירוב לבקשה למידע הייתה טענת הרשות שהמידע המבוקש עולה כדי סוד מסחרי של צדדים שלישיים (חברות שמסרו לרשות מידע על אודות הסדרים כובלים שלהן היו צד), בלא שנעשתה פנייה מקדימה לבירור עמדתם. בית המשפט העליון לא קבע מסמרות בשאלת תחולתו של סייג סעיף 9(ב) לחוק בנסיבות המקרה, אלא הציב לרשות

¹⁸ נוהל היחידה הממשלתית לחופש המידע 6.3 "פנייה לצד שלישי לפי סעיף 13 לחוק" (עדכון אחרון 15.8.2018) <https://bit.ly/3hGEBcQ>

קווים מנחים לבחינת תחולתו של הסייג בעניינו של כל אחד מהצדדים השלישיים – והורה לרשות ליידע אותם על הכוונה למסור מידע מבוקש הנוגע אליהם בהתאם לסעיף 13 לחוק, בהטעימו (שם, בפס' 13):

"משנשקלה מסירת המידע... למעשה השתחררה הרשות מחובתה להגן על צדדים שלישיים ותחת זאת חלה עליה החובה ליידעם בדבר בקשת המידע על מנת שיוכלו להגן על עצמם. חובה זו נובעת מסעיף 13 לחוק... יודגש, כי לאור לשונו של סעיף 13 לחוק, ניתן לראות באי-הבעת התנגדות בתוך המועד הקבוע בחוק כהסכמה."

114. זה המקום להבהיר שבניגוד לטענת המשיבה 1 בתשובה למכתב מיצוי ההליכים, פסק הדין בעניין **רשות ההגבלים** אינו תומך בעמדתה (השגויה) שלפיה "הגם שחלק מהתאגידים לא הגיבו באופן אקטיבי להודעת הממונה [לפי סעיף 13 לחוק – הח"מ], הרי שלא ניתן להסתפק בכך כשיקול בלעדי" (ע/11, בפס' 25-26).

115. בהקשר זה מצביעה המשיבה 1 על כך שפסק הדין האמור קבע שבמקרים שלדעת הרשות באים בגדר סייג סעיף 9(ב) לחוק, רשאית היא לדחות את הבקשה אף בלא פנייה לצד ג'. ברם, קביעה שיפוטית זו אינה רלוונטית להצדקת הסירוב היכן שנעשתה פנייה לצד ג' וזו לא נענתה בהתנגדות מצדו; וכפי שממחיש הציטוט שלעיל מפסק הדין, לעניין זה נקבעה בו הלכה ברורה שסותרת את טענותיה אלה.

116. יצוין שלעמדת העותרת, להלכה שלפיה היכן שנעשתה פנייה לצד ג' לפי סעיף 13, אי הבעת התנגדות מצדו בתוך המועד הקבוע בחוק משחררת את הרשות מחובתה להגן עליו – ישנם תימוכין נוספים כשעילת הפנייה לצד ג' נשענת על סייג סעיף 9(ב) לחוק. שכן, אף בעניין זה ראוי ליישם את מבחן העזר שנקבע בעניין **שידורי קשת** לבחינת מידת הפגיעה באינטרסים הקנייניים המוגנים של צד ג' בגדר סייג זה, בהתאם להיקף מאמציו של בעל המידע להגן עליו מפני גילוי.

117. לפיכך, במקרה שבו פנתה הרשות לצד ג' בשל חשש לפגיעה בו בגדרי סעיף 9(ב) לחוק, אי התנגדות מצדו בתוך המועד שנקבע לכך **מחייבת** את הרשות למסירת המידע למבקשו, בהיעדר מניעה אחרת לגילוי המבוססת היטב בסייגי החוק. זאת, להוציא מקרים שבהם יש סיבה להניח שהצד השלישי לא קיבל את פניית הרשות לפי סעיף 13, או שנבצר ממנו להגיב בנסיבות שאינן מלמדות על "אדישותו" לגילוי המידע, או שלא ניתן לאתר אותו (ר' סעיף 5 לנוהל צד ג' ועניין **יש דין הנ"ל**).

118. מכל מקום, מן המקובץ עולה שבענייננו, המשיבה 1 שגתה בניסיונותיה לתמוך את סירוביה **לבקשה הראשונה והשנייה** בסייג סעיף 9(ב) לחוק, בלא שהתקבלה התנגדות מצד החברות שאליהן פנתה לפי סעיף 13 לחוק במהלך התקופה שקבע המחוקק למימוש זכות הטיעון של צד ג'. מכאן נובע שהסירובים לבקשות אלה של העותרת בהתבסס על הסייג האמור ניתנו שלא כדין, אף מטעם זה.

ה. 5. אין מקום לפנות לצדדי ג' לפי סעיף 13 כשאין כל כוונה למסור את המידע אף בהיעדר התנגדות מצדם

119. בהמשך ישיר לדיון בחלק הקודם, תבקש העותרת לעמוד להלן על שגגה נוספת שנפלה בדרך הפעלתה של המשיבה 1 את הוראות סעיף 13 לחוק, שעניינה השלב המקדמי שבו נבחנת האפשרות להפעילן.

120. לפי לשונו, סעיף 13 לחוק חל רק היכן ש"הרשות הציבורית **שוקלת לאפשר** למבקש המידע לקבל את המידע", אלא שמידע זה כולל פרטים על צד ג' שעלול להיפגע ממסירתם למבקש, לשיטתה. על פי הסעיף, בהתקיים תנאים אלה "**תודיע הרשות לצד השלישי**, בכתב, על דבר הגשת הבקשה ועל זכותו להתנגד למסירת המידע". (ר' ס"ק (א)).

121. מכלל הן אתה שומע לאו: **סעיף 13 אינו חל כשאין בכוונת הרשות להיענות לבקשת המידע בהיעדר התנגדות של צד ג'.**

122. כך קבע המחוקק והגיונו בצדו, שכן כאשר הרשות אינה מתכוונת להיענות לבקשת המידע מלכתחילה, ללא תלות בעמדתו של צד ג' – ממילא אין חשש לפגיעה בזכויותיו, ולכן אין כל צורך בשמיעת עמדתו.

123. תנאי זה לתחולת סעיף 13 לחוק קיבל ביטוי גם בנוהל צד ג' הנ"ל של היחידה לחופש המידע, שהוראת סעיף 1 לו קובעת כי החובה לפנות לצד השלישי קמה בהתקיים שני תנאים **מצטברים**: (1) הרשות **שוקלת למסור** את המידע למבקש המידע; (2) אינטרס של צד שלישי עלול להיפגע כתוצאה ממסירת המידע.

124. אף שלשון הוראה זו לנוהל דוברת ב"חובה לפנות" לצד ג' בהתקיים תנאים מצטברים אלה, ולא ב"איסור" לפנות כשאינם מתקיימים, ברי שפנייה לצד ג' שאינה נדרשת להבטחת **צדק דינוני**, פוגעת בתכליתו הנוספת של סעיף 13 – קרי, **יעילות דינונית**, שמשמעה שאין לסרב את ההליך שלא לצורך (עע"ם 49/16 **רגב נ' דרוקר**, פס' 14-15 (פורסם בנבו, 10.2.2016) (להלן: "**עניין רגב**"); עניין **רשות ההגבלים**, פס' 13)).
125. בתוך כך נפגעות גם זכויותיו של מבקש המידע, שכן פנייה לפי סעיף 13 "מקפאה" את מניין הימים למענה לבקשה לפי החוק (ר' ס"ק (א), (ג)), ומסירת המידע במועד דחוי עלולה לסכל את המטרה שלשמה התבקש. בהקשר זה נזכיר שבהתאם לסעיף 7(ב), רישה לחוק, הרשות **מחויבת** להודיע למבקש על החלטתה בבקשתו **ללא שיהוי**, ולחובתה זו משקל אף לעניין הפעלת סעיף 13 לחוק (ר' למשל סעיף 19 לנוהל צד ג').
126. לעניין זה יפה אף הכלל המנחה שקובע נוהל מס' 3.1 של היחידה הממשלתית לחופש המידע בעניין "סיווג בקשות חופש מידע" (להלן: "**נוהל הסיווג**"),¹⁹ ולפיו: "קביעת מסגרת הטיפול המתאימה בבקשה, צריכה להתבסס על הכלל המנחה כפי שנקבע בהנחיית היועץ בנושא חוק חופש המידע... והוא כי **החוק נועד להקל על האזרחים בקבלת המידע ולא להכביד עליהם**". (ההדגשה במקור).
127. בענייננו פנתה הרשות לפי סעיף 13 לחוק לחברות שפילוח המידע המבוקש נעשה לפי תיקים שבהם הן הצד הנתבע, על מנת לאפשר להן להציג את עמדתן באשר לפגיעה אפשרית בהן בגדר **סייג סעיף 9(ב)(6) לחוק**. אולם, בסופו של יום נדחו הבקשה הראשונה והשנייה בגין סייג זה אף שלא התקבלה התנגדות החברות שהמידע המבוקש נוגע אליהן, כאמור, ושלוש הבקשות כאחת נדחו גם על יסוד סייג סעיף 9(א)(3) לחוק.
128. לעמדת העותרת, תוצאה זו מלמדת שלמשיבה 1 לא הייתה כל כוונה להיעתר לבקשות העותרת בעת שפנתה לחברות מכוח סעיף 13 לחוק, שהרי, לשיטתה (השגויה), ממילא דינן של שלוש הבקשות להידחות מטעם שאינו נוגע להגנה על אינטרסים של אותן חברות המוגנים לפי החוק – הוא החשש הנתען לפגיעה בפרטיות, שכאמור, אינו רלוונטי לחברות אלה משאין להן זכות לפרטיות, בהיותן תאגידים (ר' חלק ה.3. לעיל).
129. פועל יוצא מן האמור לעיל הוא **שהמשיבה 1 יישמה את סעיף 13 לחוק באופן שגוי ובניגוד לדין בעצם פניותיה לכל אחת מהחברות מושא שלוש הבקשות דנן, כאשר מלכתחילה לא הייתה לה כל כוונה להיעתר לבקשות ולמסור את המידע**. פניות מיותרות ושגויות אלה לצדדי ג' פגעו בפועל ביעילות הדיונית ובתוך כך גם בזכויות העותרת, שנאלצה להמתין פרק זמן נוסף ומיותר לקבלת המענה לבקשותיה.
130. טענות אלה של העותרת באשר לשגגה שנפלה מעם המשיבה 1 בהפעלה את מנגנון סעיף 13 לחוק, הוצגו בפני האחרונה במסגרת מכתב מיצוי ההליכים, כאמור בחלק ד.2. לעיל. במסגרת זאת הטעימה העותרת שבגין הדיחוי במענה לבקשותיה שנגרם בגין פניות אלה, נכפתה היא לגבש עמדתה לגבי הסדר הפרשה שהוגש בתיק שלשמו הוגשה הבקשה הראשונה, על יסוד מידע חלקי וחסר.
131. והנה, מהתשובה למכתב מיצוי ההליכים התברר לעותרת שהמשיבה 1 סבורה שפעלה כדן, וכי פניותיה **השגויות** לצדדי ג' אף היכן שאין בכוונתה למסור מידע שהתבקש לפי החוק, אינן מקריות – אלא יסודן **במדיניות שלאורה היא פועלת**. וכך טענה הרשות בתשובתה (**ע/11**, בפס' 17):
- "נשיב כי לשיטתנו, גם במקרים בהם הרשות סבורה כי אין מקום להיעתר לבקשה היא אינה מנועה מלפנות לגורמים הרלבנטיים לבקשה לקבלת התייחסותם, זאת לצורך קבלת תמונה רחבה ושלמה... בין היתר, כדי לפרוס בפני המבקש את התמונה המלאה אודות הנימוקים שעמדו בבסיס דחיית בקשתו."**
132. ראשית, יוער שלמקרא דברים אלה קשה להתעלם מהאירוניה שבהצדקת מדיניותה זו של הרשות בצורך להציג למבקש המידע הנמקה מלאה ושלמה לדחיית בקשתו, שעה שבענייננו הוצגו לעותרת הנמקות **זהות, כלליות ומעורפלות**, שנעדרה מהן כל התייחסות לנסיבות הקונקרטיים הנוגעות לחברות מושא בקשותיה.

¹⁹ נוהל היחידה הממשלתית לחופש המידע 1.3 "סיווג בקשות חופש מידע" (עדכון אחרון 19.7.2016) <https://bit.ly/3hzgOeP>

133. שנית, בשים לב לאמור לעיל, הצדקה זו שגויה ואף **מקוממת**. שכן, סעיף 13 לחוק מורה לרשות כי בהתקיים תנאיו, עליה לפנות לצד ג' כדי להודיע לו "על זכותו להתנגד למסירת המידע" – ולא על מנת לגלגל עליו את חובתה להציג למבקש המידע נימוקים להחלטת הסירוב שקיבלה עוד בטרם פנתה לצד ג'.

134. המשיבה 1 הוסיפה וטענה כי פסקי הדין שהעותרת ציינה במכתב מיצוי ההליכים לתמיכה בטענותיה בנדון – **עניין רגב הנ"ל ועניין רשות ההגבלים** – תומכים דווקא במדיניותה שלה (ר' ע/11, בפס' 22).

135. כך, לטענתה, עניין **רגב** סותר את טענות העותרת משום שנקבע בו שתכליותיו השלובות של סעיף 13 לחוק, צדק דיוני ויעילות דיונית, מוגשמים דווקא בשלב בחינת הבקשה על ידי הרשות, וכי מוטב לקבל את עמדותיהם של צדדי ג' בשלב מוקדם זה, ולא בשלב של בירור עתירה בבית המשפט.

136. בעניין זה תבקש העותרת להפנות את בית המשפט הנכבד לעובדות המקרה בעניין **רגב**, שבו דן בית המשפט העליון בערעור של צדדי ג' על פסק דין בעתירת חופש מידע, שהורה לרשות למסור מידע הנוגע אליהם – ובד בבד להודיע על זכותם להתנגד למסירת המידע בפניה, מאחר שלא היו צד להליך. בערעור טענו אותם צדדי ג' שהיה על ערכאת קמא לפעול בהתאם לסעיף 17(ג) לחוק, ולאפשר להם להציג את עמדתם במסגרת ההליך – ובטרם מתן פסק דין המורה לרשות למסור את המידע. בית המשפט העליון קיבל את הערעור ובהנמקתו הטעים (שם, בפס' 14) כי סעיף 13(א) לחוק חל במצב בו רשות **שוקלת לאפשר** את קבלת המידע; וכי בשונה מכך, במקרה זה דובר ברשות **שבית המשפט מורה לה למסור** את המידע, בניגוד לדעתה, ולכן יש להחזיר את הדיון לערכאת קמא ולאפשר לצדדי ג' לטעון בפניה לפי סעיף 17(ג) לחוק.

137. לעניין **רשות ההגבלים** טענה המשיבה 1 שהאמור בו אינו תומך בטענות העותרת, משום שכל שנקבע בו הוא (כביכול) שהרשות אינה חייבת לפנות לצד ג' כשאינה שוקלת למסור את המידע מלכתחילה, וזאת מטעמים הנוגעים לנטל הכבד שחובה רחבה כזאת תטיל על הרשות; אלא שלא דובר באיסור לעשות כן.

138. בעניין זה תפנה העותרת לפס' 114 לעיל ולציטוט המובא בה מעניין **רשות ההגבלים**, ועל דברים נכוחים אלה תוסיף כי בשל נסיבות אותו מקרה, בית המשפט העליון ניגש לסוגייה פרשנית זו מנקודת המבט של העלויות שמשית מנגנון סעיף 13 על הרשות, ולא על מבקש המידע – ולכן נקט לשון היעדר חובה ולא לשון איסור. בד בבד, ההלכה שקבע פסק הדין תומכת בעמדת העותרת, ולפיה: "אכן, צודקת הרשות כי **סעיף 13 המחייב פניה לצדדים שלישיים, אינו חל מקום בו כלל לא שקלה מסירת מידע**..." (שם, בפס' 13).

139. נוכח כל האמור לעיל, ברי שהמשיבה 1 **פועלת לפי מדיניות שגויה ומנוגדת לדין כאשר היא פונה לפי סעיף 13 לחוק לצדדים שלישיים שעלולים להיפגע ממסירת מידע מבוקש – גם במקרים שבהם שמלכתחילה אין בכוונתה למסרו למבקש**.

140. לעמדת העותרים, מדיניות שגויה זו והתעקשותה של המשיבה 1 להוסיף ולהחזיק בה, נטענות חומרה יתרה בשים לב למידע הציבורי החשוב והרב שהמשיבה 1 מחזיקה בנאמנות עבור הציבור כולו, ונוכח האינטרסים הציבוריים והאישיים כבדי המשקל של מבקשי המידע הפונים אליה, שעלולים להיפגע מהעיכוב במענה שלו גורמות פניותיה המיותרות לצדדי ג', כפי שקרה לעותרת.

141. במצב דברים זה, סבורים העותרים כי ראוי וחשוב שתצא מבית המשפט הנכבד אמירה שיפוטית ברורה ומפורשת שתבהיר למשיבה 1 כי המדיניות שאימצה בעניין הפעלת סעיף 13 לחוק במקרים שבהם אין לה כל כוונה להיעתר לבקשה למידע מלכתחילה, היא שגויה מכל וכל ומנוגדת לדין, ותורה לה לחדול ממנה.

ה. סירוביה הגורפים של המשיבה 1 לוקים בחוסר סבירות וחוסר מידתיות

142. כאמור, עמדת העותרים היא שבשים לב לטיב המידע המבוקש ולמטרה שלשמה התבקש, אין כל בסיס לקביעת המשיבה 1 שעל שלוש הבקשות חל סייג סעיף 9(ב)(6) לחוק, וקביעתה שמסירתו אסורה בעילת סייג סעיף 9(א)(3) לחוק לוקה בחוסר סבירות מובהק ומנוגדת לדין. למען הזהירות, להלן נעמוד על כך ששלוש החלטות הדחייה התקבלו בניגוד לדין גם משום שניתנו בסתירה להוראות סעיפים 10 ו-11 לחוק.

143. הלכה פסוקה ומושרשת היא שהסייגים המעוגנים בסעיפים 8 ו-9 לחוק אינם "סוף פסוק": לא די בכך שהרשות מצאה שהמידע המבוקש נכנס בגדר אחד הסייגים על מנת לפטור אותה מגילוי, אלא עליה לבחון

את הבקשה בהתאם לסעיף 10 לחוק, שעניינו בסבירות, וליתן דעתה לשיקולים המנויים בו – ובהם עניינו של המבקש, אם צוין – ושאר שיקולים הצריכים לעניין, לרבות האינטרס הציבורי במסירת המידע ותכליות החוק; כן עליה להוסיף ולבחון את מסירת המידע בהתאם לסעיף 11 לחוק, שעניינו במידתיות, והמטיל על הרשות את הנטל לבחון אם ניתן בכל זאת לגלות את המידע ולו באופן חלקי או בתנאים (עע"ם 3300/11 **משרד הביטחון נ' גישה**, פס' 10-11 לפסק דינו של השופט עמית (פורסם בנבו, 5.9.2012)).

144. ואולם, מההנמקות שנתנה המשיבה 1 לשלושת הסירובים ומתשובתה למכתב המיצוי ההליכיים, עולה שבהחלטות הדחייה לא ניתן כל משקל לעניינה של העותרת במידע המבוקש – שהוא גם עניינו של ה**ציבור**. זאת, על אף שהצורך שלשמו התבקש המידע הוצג במפורש בבקשה הראשונה והשנייה ובמכתב מיצוי ההליכיים, שבו פורט בהרחבה אף האינטרס הציבורי שביסודו, ועל אף שלכל אחת מבקשות העותרת צורף תקנון העמותה, המפרט את המטרה הציבורית שלמענה היא פועלת. פועל יוצא הוא שהמשיבה 1 דחתה את בקשות העותרת מבלי שבחנה את כלל השיקולים הרלוונטיים עובר להחלטתה, ומבלי לאתר את נקודת האיזון הראויה ביניהם בנסיבות העניין. מכאן שהסירובים ניתנו **בחוסר סבירות** ובניגוד לדין.

145. טעם נוסף שבגיני לוקים הסירובים דן בחוסר סבירות הוא שאין בהנמקתם דבר להסביר מדוע הבקשות נדחות עתה, שעה שמידע דומה לזה המבוקש בהן נמסר בעבר מידי המשיבה 1 לעותרת ולמבקשי מידע אחרים, מבלי שטענה טענות דומות לתחולת סייגי סעיפים 9(א)(3) ו-9(ב)(6) לחוק.

146. בהיעדר כל הסבר כזה, לא ברור מדוע סברה המשיבה 1 שאינטרסים קנייניים של החברות הנתבעות בתיקים שאת פרטיהם ביקשה העותרת, גוברים על הזכות למידע במקרה הנוכחי – אך לא במקרה של בקשת המידע של עו"ד הולנדר: כאמור בחלק ד.5. לעיל, באותו מקרה מסרה המשיבה 1 למבקש רשימה של תיקי תביעות קטנות שבהם הנתבעת היא חברה מסחרית, על אף שהחברה התנגדה לכך (ר' ע/13).

147. יוטעם שבעניין זה קובע סעיף 11 לנוהל הסיווג הנ"ל של היחידה הממשלתית לחופש המידע כלהלן:

"במקרה בו הוגשה בקשה לקבלת מידע אשר זהה לבקשה למידע שהוגשה בעבר ונענתה בחיוב (ובהנחה שאין מדובר במידע פרטי של הפונה עצמו או שהמידע עצמו לא השתנה וכי על פניו נסיבות העניין דומות), יש ליתן משקל רב לשיקול הדעת כפי שהופעל בבקשה הראשונה וזאת במטרה ליצור אחידות במענה וצמצום ההכבדה על האזרח."

148. יתרה מזאת, שלושת הסירובים דן לוקים גם **בחוסר מידתיות**, שהרי המשיבה 1 לא בחנה כלל אם ניתן למסור את המידע תוך השמטת פרטים או בתנאים, בניגוד לחובתה לפי סעיף 11 לחוק. תחת זאת, בקשות העותרת נדחו כולן באופן גורף ובלתי מובחן, שעה שהמידע המבוקש בכל אחת מהן נוגע לחברות שונות, ועל אף שהיקף התיקים שפרטיהם התבקשו בבקשה השנייה והשלישית (תביעות ספאס בלבד) צר בהרבה מהמבוקש בבקשה הראשונה, ואילו הבקשה הראשונה והשנייה התבקשו לצורך הליך משפטי קונקרטי.

149. כך, ניתן היה להתנות את מסירת המידע המבוקש בשלוש הבקשות בתנאים: למשל, למסור את המידע המבוקש בבקשות הראשונה והשנייה בכפוף להתחייבות מצד העותרת שלא תעשה כל שימוש במידע אלא לצורך ההליך שצוין בכל אחת מאותן בקשות; וכן למסור את המידע המבוקש בבקשה השלישית בכפוף להתחייבות מצד העותרת שהמידע לא יימסר לכל גורם אחר זולתה.

150. כן ניתן היה למסור את המידע באופן חלקי: למשל, למסור את המידע המבוקש בבקשות כולן תוך השמטת שמות של צדדים לתיקים שאינם תאגידים, שאין להם זכות לפרטיות, וכן להשמיט מהמידע המבוקש בבקשה הראשונה את פירוט סוג התיקים בצירוף סכום התביעה, היכן שנמצא שמסירתם תגרום לכאורה לפגיעה ממשית (במובן סייג סעיף 9(ב)(6) לחוק) באינטרסים הקנייניים של החברה הנזכרת באותה בקשה.

151. זאת לא עשתה המשיבה 1, על אף שבאוגוסט 2020, בסמוך לאחר סירוביה דן, מסרה היא לידי העותרת מידע דומה לזה המבוקש בבקשות מושא העתירה, תוך השמטת חלקים ממנו. במסגרת זאת נמסרה לעותרת רשימת התיקים מסוג תביעות ספאס שבהם דנה כב' הרשמת הבכירה יונת הברפלד אברהם החל מ-2016 – תוך השמטת התובעים והנתבעים בכל תיק, שהתבקשו אף הם (ר' ע/14). כיוון שבמקרה זה ידעה

הרשות להפעיל את סעיף 11 לחוק, לא ברור מדוע נמנעה מכך בנוגע לבקשות דנו, ובהנמקות שהציגה לסירוביה לא הוצגה כל הבהרה מדוע נבצר ממנה לעשות כן, בניגוד לחובתה בהתאם לנוהל ההנמקה.

152. על יסוד כל האמור לעיל, ברי שאף לו היה יסוד כלשהו לדחיית הבקשות על יסוד הסייגים שבגינם נדחו – וכאמור, העותרים חולקים על כך מכל וכל – הרי שממילא לוקות החלטותיה של המשיבה 1 לדחותן בחוסר סבירות ובחוסר מידתיות במובהק, ומכאן שדין להתבטל אף מטעם זה.

ו. סוף דבר

153. בפני בית המשפט הנכבד הונחה לעיל עתירה הנוגעת לשלוש בקשות למידע של העותרת שנענו בסירוב על ידי המשיבה 1, חרף האינטרס הציבורי המובהק שתומך בהיעתרות להן. החלטות הרשות ניתנו על יסוד יישום שגוי של הדין ומבלי שניתן משקל ראוי לכלל השיקולים הצריכים לעניין, ומכאן שהתקבלו שלא כדין ובחוסר סבירות ודין להתבטל.

154. בית המשפט הנכבד מתבקש להורות על הסעדים שהתבקשו בפתח העתירה, ובכלל זה להורות למשיבה 1 למסור לעותרת את כל המידע הציבורי שהתבקש בשלוש בקשותיה, ולמצער – להורות על ביטול החלטות הסירוב של המשיבה 1 ועל קבלת החלטות חדשות תחתיהן, תוך יישום הוראות סעיף 11 לחוק ומתן הנמקות מפורטות ומבוססות כדין.

155. כן מתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע שהמשיבה 1 פועלת לפי מדיניות שגויה ומנוגדת לדין כאשר היא פונה לפי סעיף 13 לחוק לצדדים שלישיים שלשיטתה, עלולים להיפגע ממסירת מידע מבוקש, היכן שמלכתחילה אין בכוונתה למסרו למבקש המידע אף בהיעדר התנגדותם מצדם.

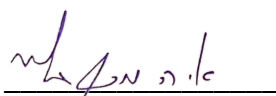
156. העותרת שומרת כמובן על זכותה להוסיף ולטעון לגופו של עניין בהתאם למענה שיתנו המשיבות לעתירה, במקרה שהמשיבה 1 תציג הנמקות חדשות לסירוביה או שהמשיבות יתנגדו לאיזה מהסעדים שהתבקשו.

157. העותרת 1 היא עמותה ציבורית הפועלת ללא כוונת רווח, למען קידום מטרה ציבורית שעניינה המאבק בתופעת דואר הזבל. העותר 2, ככל חברי העמותה, פועל בה בהתנדבות מלאה, מתוך שליחות ציבורית.

158. מפאת האמור, מתבקש בית המשפט לחייב את המשיבה 1 בהוצאות העותרים בעתירה זו, לרבות שכ"ט עו"ד בצירוף מע"מ כדין. זאת, בשים לב להוצאותיהם של העותרים בגין העתירה והוצאות נלוות; והכל על הצד הגבוה, בהינתן שהחלטות הסירוב מושא עתירה זו פגעו לא רק בזכותה החוקתית למידע של העותרת, אלא גם באינטרס הציבור שלמענו היא פועלת באמצעות זכות זו – שלא זכה לייצוג הראוי בידי העותרת, כמתנגדת בתיקי התובענות הייצוגיות שלשמן התבקש המידע.

159. אגרה בסך 1,985 ₪ שולמה לפי פרט 20 לתוספת לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007.

15/ע תצהיר לתמיכה בעתירה מטעם רכז חופש המידע בעמותת אל-ספאם, מר יוגב עזרא, מצ"ב ומסומן ע/15.

אייה מרקביץ, עו"ד
ב"כ העותרים

7 בינואר 2021, ת"א